

Numer dzisiejszy zawiera 16 stron.

PRENUMERATA
MIESIĘCZNA:

Z dostawą na miejsce
lub przesyłką pocztową zł. 6:50
Bez dostawy . . . zł. 6:—
Za granicą . . . zł. 9:50
P. K. O. 141.871.

Adres Redakcji i Admini-
stracji: Lwów, ulica
Chorążczyzny I. 31.

Należność pocztową opłacono ryczałtem.

GAZETA

PORANNA

ILUST. *Jan Głuch* DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 9187.

Lwów, sobota 12 kwietnia 1930.

Rok XXI.

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna” Spółka z ogr. odp. Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER

Urlop min. Kwiatkowskiego

Represje angielskie w Indjach. - Zaostrzenie sytuacji w Reichstagu. - Jak gazownia lwowska marnuje gaz ziemny. - Strzały na placu Smolki.

Na post: ryby żywe, konserwy rybne, poleca F-a „Zakopane” Lwów, ul. Akademicka 24.

TYDZIEŃ EMIGRANTA POLAKA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 kwietnia. (st) W Wiesbaden odbyła się wspólna konferencja centralnych zarządów linii okrętowych, działających w Polsce w sprawie udziału finansowego tych linii. W „Tygodniu Emigranta Polaka” Zarządy centralnych Towarzystw okrętowych uznały za słuszny apel wystosowany do tych linii i postanowiły wpłacić jako ofiarę na budowę domu wychodźstwa polskiego kwotę 300 tys. złotych.

POGRZEB LOTEWSKIEGO ATTACHE WOJSKOWEGO W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 kwietnia. (st) W piątek, dnia 11. kwietnia odbędzie w Rydze pogrzeb lotewskiego attache wojskowego w Polsce śp. ppułk. Flesumca. Na pogrzebie armję polską reprezentować będzie ppułk. W. P. Hara, który złoży na grobie wieńce od Min. praw wojsk. Marsz. Piłsudskiego i od szefa sztabu głównego gen. Piskora.

KANDYDATKA NA SENATORA AMERYKAŃSKIEGO.

Chicago, 10 kwietnia. (PAT) Po zwyciężonej walce, w której stosowane były broń palna, bomby i próby porwania, mistress Ruth Mc. Cormick otrzymała nominację na kandydatkę republikańską do senatu ze stanu Illinois, bijąc swego kontrkandydata senatora Charles Doneena. Pani Mc. Cormick ma więc wszelkie szanse zostania pierwszą kobietą senatorem.

OSOBLIWY ZAKŁAD.
(Do artykułu na stronie 9-tej).

ODWOŁANIE POSŁA HEMPLA Z TEHERANU.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 kwietnia. (Z) Poseł Rzplitej polskiej w Teheranie minister pełnomocny p. Hempel Stanisław został odwołany ze swego stanowiska do centrali MSZ. Poseł Hempel zajmował stanowisko reprezentanta rządu polskiego w Persji przeszło trzy lata.

NOWA TAKSA NOTARJALNA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 kwietnia. (st) Dzisiejszy „Monitor Polski” ogłasza rozporządzenie Ministra sprawiedliwości o taksie wynagrodzenia notariuszów na obszarze sądu apelacyjnego we Lwowie i Krakowie, oraz sądu okręgowego w Cieszynie

KULISY ZAJŚĆ W OLKUSZU.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 kwietnia. (st) Po wczorajszych zajściach na terenie fabryki Western nastąpiło szybkie uspokojenie. Fabryka rozpoczęła dziś normalnie pracę. Na miejscu bawi prokurator sądu okręgowego z Sosnowca, naczelnik wydziału bezpieczeństwa i komendant policji ins. Ludwikowski. Zajścia wczorajsze, wynikłe na tle zapowiedzi redukcji personelu fabryki, mają swaiste kulisy. Niemieckie kierownictwo faoryki nie cieszy się zbyt wielkimi sympatjami swych robotników i dopuszcza zbyt lekkomyślnie do ograniczenia produkcji, lekceważąc sobie zamówienia. Właściwe pertraktacje miały się rozpocząć dopiero 12. Jednak dyrektor Westernu Otto na żądanie delegacji przyspieszenia tych rozmów kazał oświadczyć, że go niema w domu, jakkolwiek widziano go właśnie przy obiedzie. Interwencja policji nie wyszła poza ramy uprawnień. Po trzykrotnym cofaniu się przed napierającym tłumem policja obsypana kamieniami i odłamkami żelaza, zrobiła przepisowy uztyłek z broni. Nikogo z uczestników zajścia nie aresztowano. Czynione są zabiegi, aby na konferencjach z dyrekcją fabryki uzyskać odwołanie zapowiedzianej redukcji co będzie najlepszym lekarstwem na uspokojenie umysłów.

POŻAR ELEKTROWNI.

Sosnowiec, 10 kwietnia. (PAT) Pożar zniszczył dziś doszczętnie elektrownię w Sławkowie oraz jeden dom mieszkalny. Przyczyną pożaru było krótkie spięcie. Straty są znaczne. Elektrownia była własnością Kasy Stefczyka.

Pokój do śniadań, handel delikatesów M. Ballaban, Halicka 12

Wizyta p. Malone'a.

Lwów, 11. kwietnia.

Przed kilku dniami bawił we Lwowie poseł do parlamentu angielskiego i członek „Labour Party” Malone. — Wizyta ta odbyła się w warunkach dość tajemniczych. O ile wiemy — władze o niej nie były poinformowane, choć o podróży p. Malone'a musiał wiedzieć nasz konsul w Londynie, a sam gość ograniczył się wyłącznie do kontaktu z ukraińskimi instytucjami i osobistościami. Celem podróży jest — według oświadczenia p. posła — zbieranie materiałów z dziedziny polityki narodowościowej, przyczem — mimo braku oficjalnego mandatu — p. Malone powołuje się na „prawo i obowiązek” Anglii śledzenia losów traktatów mniejszościowych, pod którymi położyła swój podpis. Zagadnienie ukraińskie interesuje go szczególnie. W czasie konferencji pokojowej w r. 1919 stykał się z członkami delegacji ukraińskiej, niedawno zaś zgłosił w parlamencie angielskim interpelację w sprawie położenia ludności ukraińskiej w Polsce. Ze Lwowa udał się p. Malone do Katowic, gdzie przysłuchuje się rozprawie sądowej przeciw Ułtziowi.

Do tych skąpych informacji, podanych przez prasę ukraińską, należałoby dodać kilka komentarzy. Osobiście nic nie mamy przeciw p. Malonowi. Jego odpowiedzi, dawane na zapytania dziennikarzy ukraińskich, cechuje pewien smiar i ostrożność. Nie mamy również nic przeciw prywatnym podróżom tego polityka po Europie i Polsce, w której zresztą nie mamy nic do ukrywania. Nie wchodzimy w powody, które skłaniają p. Malone'a do szczególnego interesowania się Ukraińcami w Polsce, a do zupełnej neutralności dla Ukraińców np. na wschód od Zbrucza. To są jego prywatne sprawy, na które ma czas mimo tylu własnych kłopotów swego stronnictwa i swojej ojczyzny. Ale zastrzec się musimy przeciw dwóm faktom, związanym z tą „informacyjną” podróżą.

P. Malone prawdopodobnie urządził tę eskapadę na czyjeś zaproszenie i rachunek, ale pod własną firmą. Nie słyszeliśmy przynajmniej, aby ktokolwiek delegował go jako wysłannika. A jednak p. Malone — jak wspomnieliśmy — powołuje się na jakąś „misję”, wynikającą z traktatów. Mianuje się jakby kontrolorem angielskim, mającym sprawdzać, czy i o ile Polska wykonuje swe zobowiązania wobec mniejszości narodowych. Udzielając wywiadów, spełnia tę funkcję publicznie. I tu musimy mu odmówić legitymacji.

Był czas, gdy Polska musiała tolerować różnych niepowołanych delegatów, usiłujących spełniać rolę arbitra w naszych sprawach wewnętrznych, lub bodaj „badać” je tak, jak rozmaite komisje badają na miejscu sprawy kolonialne lub mandatowe. Był to okres słabości naszej, okres, gdy byliśmy przedmiotem, ale nie podmiotem polityki międzynarodowej. Czy p. Malone i ci, którzy go zaprosili, przypuszczają, że możliwy jest powrót do tych zwyczajów? Że zgodzimy się na jakiegokolwiek dalsze interwencje i podsłuchy w to, co jest niewątpliwie najściślej wewnętrzną funkcją państwa?

P. Malone byłby z pewnością niewiele zdziwiony, gdyby któryś z parlamentarzystów polskich udał się do Anglii celem podobnego „informowania

KOPERNIK — MARYSIENKA

Dziś premiera: szlagierowy program, 20 aktów. EWELINA HOLT w porywającym filmie pt.:

B I Z B R O N N E D Z I E W C Z Ę

(tragedja shańbionej studentki)

Początek codziennie o godzinie 3.30

II. ROD LA ROQUE

w ostatnim najnowszym pikantnym i ciekawym filmie pt.:

H U L T A J

Rozmowa z Dmitrijewskim.

W JAKICH WARUNKACH PORZUCIŁ ON SŁUŻBĘ SOWIECKĄ

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10. kwietnia. (Z) Ze Sztokholmu donoszą: Sprawa ucieczki radcy poselstwa sowieckiego Dmitrijewskiego przeradza się w nową skandaliczną aferę sowiecką. Dmitrijewski udzielił prasie wywiadu, w którym opisuje swoją ucieczkę z gmachu poselstwa. Po otrzymaniu dekretu zwalnającego go, Dmitrijewski poszedł do swego prywatnego mieszkania, aby zabrać rzeczy i przeprowadzić się do hotelu. W mieszkaniu zastał uzbrojonych czekistów, którzy rzucili się na niego a następnie pobitego wypędzili z gmachu poselstwa, nie pozwalając

mu zabrać swych rzeczy. Dmitrijewski zwrócił się do władz szwedzkich z prośbą o pomoc. Interwencji władz szwedzkich stanęła na przeszkodzie eksterytorjalność gmachu sowieckiego. Dmitrijewski udał się następnie do prefektury policji i składając paszport sowiecki zażądał wydania paszportu nansenowskiego. Prasa szwedzka omawiając całą aferę podnosi fakt, że w Sztokholmie istnieje zorganizowana ekspozytura GPU, której członkowie korzystają z najzupełniejszej swobody ruchu.

Represje angielskie w Indiach

ARESZTOWANIE SEKRETARZA KONGRESU ORAZ KOMENDANTA MILICJI NARODOWEJ.

Bombaj, 10. kwietnia. (PAT) Policja dokonała rewizji w siedzibie kongresu narodowego, przyczem aresztowała sekretarza kongresu oraz komendanta milicji narodowej.

Allahabad, 10. kwietnia. (Indje Wsch.) (PAT) Jeden z wybitnych lektierów kongresu hinduskiego został aresztowany w chwili, gdy prowadził roboty na wybrzeżu morskim, celem pogwałcenia ustawy o monopolu solnym. Po-

drażnieni tem miejscowi studenci, opuścili gmach tutejszej uczelni i zaczęli manifestować na ulicach. Aresztowano 14 osób.

Allahabad, 10. kwietnia. (PAT) Przewodniczący kongresu narodowego stanął na czele grupy fabrykującej nielegalnie sól, sprzedawaną następnie na licytacji. Przy sprzedaży tej nie interweniowała policja.

Zaostrzenie sytuacji w Reichstagu

KOMISJA PODATKOWA ODRZUCIŁA WNIOSEK O PODWYŻSZENIE PODATKU OD PIWA.

Berlin, 10. kwietnia. (PAT). Wobec odrzucenia przez komisję podatkową Reichstagu wniosku o podwyższenie podatku od piwa, rząd Rzeszy zebrał się wczoraj popołudniu, w celu naradzenia się nad położeniem. W kołach poinformowanych utrzymują, że o ileby Reichstag chciał skreślić w głosowaniu nad programem finansowym

choćby tylko połowę żądań dra Brüninga, wówczas rząd wystąpi z oświadczeniem, w którym domagać się będzie połączenia programu podatkowego z programem rolnym w jedną całość. W ten sposób Reichstag stanie wobec alternatywy: albo przyjmie propozycje finansowe rządu i tem samym rolnictwo otrzyma pomoc pań-

czas? Wówczas turysta taki musiałby postępować inaczej, niż czyni p. Malone. Może nie zwróciłby się do władz z prośbą o asystę i przewodnika, bo mógłby się lękać, że zobaczy tylko to, co mu pokazać zechcą. Nie mniej dążyłby do wszechstronnego poznania zagadnienia. Informowałby się u Ukraińców i Polaków, zbierał tu i tam materiały, porównywał i zestawiał. Tymczasem p. Malone oddzielił się od sumiennego obiektywizmu, będąc wyłącznie gościem lwowskiego UNDO i śląskiego „Volksbundu”.

Nie chcemy przesądzać sprawy w tym kierunku, że ten system „informowania się” demaskuje cel podróży. Zauważymy jedynie, że dowodzi on nietaktu w stosunku do państwa, z którego praw i urządzeń p. Malone jako gość korzysta.

stwa, albo też Reichstag odrzuci propozycje finansowe, a w tym wypadku rolnictwo będzie musiało ponosić ujemne konsekwencje. Koła poinformowane utrzymują, że w ostatnim wypadku rząd będzie musiał skorzystać z pełnomocnictw, otrzymanych już poprzednio od prezydenta dla rozwiązania Reichstagu i rozpisanie nowych wyborów. Sprawa ta ma być zdecydowana w dniu dzisiejszym.

KRYTYKA PROGRAMU ROLNEGO MIN. SCHIELEGO.

Berlin, 10. kwietnia. (PAT). Związek Przemysłu Niemieckiego uchwalił dziś rezolucję, w której występuje z ostrą krytyką przeciwko programowi rolnemu ministra Schielego. Rezolucja wskazuje, że żądanie wprowadzenia elastycznego systemu ceł na zboże bez żadnego ograniczenia minimalnego uniemożliwia jakiegokolwiek poważne dyspozycje dla handlu produktami zbożowymi, wywierając jednocześnie wielki zamęt i niepokój, zarówno na rynkach niemieckich, jak i w stosunkach handlowych z innymi państwami. Zamiar udzielenia ministrowi pełnomocnictw dla podwyższenia ceny certyfikatów przywozowych oprócz ceł jest bardzo niebezpieczny. Niebezpieczne jest również podwyższenie ceny orientacyjnej na nierogaciznę.

MARSZAŁEK SZYMAŃSKI W TRENCZYŃSKICH CIEPLICACH.

Praha, 10. kwietnia. (PAT) Do Trenczyńskich Cieplic przybył dziś Marszałek Senatu prof. Szymański wraz z małżonką na kurację.

OPIEKA NAD OCIEMNIAJĄCYMI INWALIDAMI

Warszawa, 10. kwietnia. (PAT) Związek stowarzyszeń ociemniających żołnierzy Rzeczypospolitej, mając na względzie przyjscie z pomocą największej poszkodowanym ofiarom wojny, wprowadził dla swych członków odznakę, uprawniającą inwalidów ociemniających do korzystania z opieki w miejscach publicznych zarówno ze strony czynników państwowych, jak i całego społeczeństwa. Ministerstwo Komunikacji poleciło całemu personelowi P. K. P., aby zaopatrzonemu w tę odznakę inwalidom wojennym okazywać przy poruszaniu się ich na terenach kolejowych, jak n. p. przy kasach, w poczekalniach, przy przejściu na perony, zajmowania miejsca w pociągach itp. jak najdalej idącą pomoc oraz w razie możliwości udzielać zawsze pierwszeństw?

POGRZEB PATRIARCHY BIAŁOGRODZKIEGO.

Białogród, 10. kwietnia. (PAT) Dziś odbył się tu pogrzeb patriarchy prawosławnego Dymitra. W pogrzebie wzięli udział król, członkowie rodziny królewskiej, rząd in corpore, przedstawiciele wyznań katolickiego, muzułmańskiego i izraelskiego oraz korpus dyplomatyczny. Wielkie tłumy publiczności odprowadziły zwłoki patriarchy na cmentarz w Rakowicy, gdzie zostały pochowane.

Bilans prac ostatniej sesji sejmowej w relacji biura Marszałka Daszyńskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10. kwietnia. (Z). Biuro Marszałka Sejmu dostarczyło dziś krótkiego, ale nader znamienego zarysu przebiegu ostatniej sesji Sejmu. Na wstępie przypomina, że w dniu 31. października, t. j. w pierwszym dniu zwołania sesji chciało, aby Izba obradowała wobec kilkudziesięciu oficerów, zgromadzonych w przed sionku sejmowym i wobec dwa razy większej liczby oficerów, oczekujących w lokalu pobliskiego szpitala wojskowego. W tych warunkach Marszałek Daszyński nie chciał odbywać posiedzenia.

W ostatnim dniu sfery rządowe nie chciały, aby Sejm zajął się poprawkami Senatu do budżetu, co jest jego konstytucyjnym prawem. Pierwsze posiedzenie Sejmu miało się odbyć 5. listopada. Sejm jednak odroczone został do dnia 30, wobec czego Sejm zebrał się 5. grudnia. Na tem posiedzeniu został zgłoszony wniosek o votum nieufności dla rządu Premiera Świtalskiego i Marszałek Sejmu zawiadomił Izbę, że z Trybunału Staru wpłynęły akty sprawy b. min. Czechowicza. Dnia 6. grudnia odbyło się głosowanie nad wnioskiem o votum nieufności dla rządu p. Świtalskiego. Rząd upadł, a przesilenie trwało od 5—30 grudnia.

W tym czasie Sejm odbył dwa posiedzenia. Rząd p. Bartla został zamianowany dnia 30. grudnia. W okresie od 30. grudnia do 14. marca Sejm zatwierdził budżet, ponadto szereg ustaw wyliczonych w sprawozdaniu, z których najważniejsze były ustawa o ochronie swobody wyborów, nowela do ustawy o ustroju sądownictwa, u-

stawa o Dzienniku Ustaw, znosząca dekret prasowy, ustawa o stosunkach służbowych dla nauczycieli, o zasilkach dla funkcjonariuszy państwowych, o poborze rocznika. W tym czasie również intensywnie pracowały komisje, komisja konstytucyjna odbyła 20 posiedzeń. Dnia 8. marca zostało zgłoszone votum nieufności dla min. Prystora, które uchwalono w dniu 14. marca. Wybuchło przesilenie, które trwało do dnia 29. marca, poczem odbyło się jedno posiedzenie i sesję zamknięto. Sprawozdanie to

zamyka osobny rozdział o możliwościach pracy Sejmu w cyfrach.

Wedle par. 25 konstytucji Sejm ma prawo obradować najmniej 150 dni w roku. Odroczenie trwało 30 dni, dwa przesilenia rządowe zajęły 38 dni, niedziele i święta 12 dni, obrady Senatu 90 dni, pozostało zatem zaledwie 60 dni. Prace nad budżetem trwały 34 dni, czyli Sejmowi pozostało na całą pracę ustawodawczą i na wykonanie konstytucyjną zastrzeżonej kontroli nad całością administracji państwowej zaledwie 26 dni.

Prof. Bartel w Wenecji

STAMTĄD UDA SIĘ NA DŁUŻSZY CZAS DO MEDJOLANU.

Warszawa, 10. kwietnia. (Z). B. Prezes Rady Min. prof. Bartel obecnie bawi z żoną i córeczką w Wenecji. Jedną z osób przybyłych z zagranicy do Warszawy, spotkała prof. Bartla na pl. Św. Marka, gdzie pilnie przy-

glądał się pięknym freskom. Z Wenecji jedzie prof. Bartel na dłuższy czas do Medjolanu, gdzie prawdopodobnie będzie prowadził nadal studia nad perspektywą. Prof. Bartel o polityce rozmawia niechętnie.

Min. Kwiatkowski udaje się do Jugosławji

GDZIE ZAMIERZA SPĘDZIĆ URLOP ZDROWOTNY.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. kwietnia. (Z) Kierownik Min. przem. i handlu inżynier Kwiatkowski, który w okresie blisko 4-letniego urzędowania na stanowisku ministra przemysłu i handlu nie korzystał z urlopu, udaje się w najbliższych dniach z polecenia lekarzy na urlop wypoczynkowo-zdrowotny do Jugosławji. Wobec tego, że równocześnie z wyjazdem min. Kwiatkowskiego, przypada wyjazd wicemin. Dołężała na rokowania handlowe do Madrytu, podczas nieobecności Ministra, sprawami Min. kierować będzie zastępca dyrektora departamentu organizacyjnego, Józef Koźuchowski.

DRUGI PODSEKRETARZ STANU W MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU.

Warszawa, 10. kwietnia. (Z) Min. przemysłu i handlu czyni obecnie starania o uzyskanie zgody czynników zainteresowanych na utworzenie w tem Ministerstwie stanowiska drugiego wiceministra specjalnie do spraw administracyjnych. W obecnym stanie

rzeczy pierwszy wiceminister dr. Dołężał, kierujący sprawami umów i zagadnień międzynarodowych w dziedzinie gospodarczej, zmuszony jest często brać udział w konferencjach międzynarodowych za granicą, trwających nieraz czas dłuższy. Szereg doniosłych spraw natury administracyjnej wymaga jednak szybkich decyzji Min. i dlatego projekt utworzenia stanowiska drugiego wiceministra w Min. przem. i handlu został przychylnie przyjęty przez czynniki mianowane i zostanie niebawem zdecydowany w sensie pozytywnym.

POLSKO-HISZPAŃSKI TRAKTAT HANDLOWY.

Warszawa, 10. kwietnia. (Z) Wiceminister Dołężał udaje się w towarzystwie radcy Łady w najbliższych dniach do Madrytu celem przeprowadzenia rokowań z rządem hiszpańskim o zawarcie polsko-hiszpańskiego traktatu handlowego. Rokowania te potrwać mają około 3 tygodni.

Zniesienie szeregu województw

PROJEKTUJE KOMISJA DLA USPRAWNIA ADMINISTRACJI.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. kwietnia. (st) Sekcja do spraw nowego podziału administracyjnego państwa przy komisji dla usprawnienia administracji odbyła posiedzenie poświęcone zagadnieniu nowego podziału Polski na województwa. Podstawą tej dyskusji jest projekt opracowany przez jednego z członków tej sekcji, a polegający na tem, że niektóre województwa mogą być skasowane i pozostałoby ich tylko dziewięć, zozatem Warszawa i Łódź jako odręb-

ne województwa grodzkie. Wysuwana jest likwidacja województwa łódzkiego, które ma być podzielone między województwa poznańskie i warszawskie i województw kieleckiego i białostockiego, które przypadną częściowo Wileńszczyźnie, częściowo Warszawie. Poza tem ma się zlikwidować województwo nowogrodzkie i wolińskie, to ostatnie projektuje się przyłączyć do województwa lubelskiego.

Smakowała dziś doskonale dzieciakow na śniadanie.

Reprezentacja: 3595

H. Bincer, Nutri Sara
Kraków, tel. 2263.

PRZENIESIENIA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10. kwietnia (st) „Monitor Polski” ogłasza: Prowizorczyny starosta powiatowy w VI. stopniu służbowym w Nowym Sączu dr. Wawrzyniec Typrawiec mianowany naczelnikiem wydziału w V. stopniu służbowym z poruczeniem funkcji wicewojewody poznańskiego; radca wojewódzki w VI. st. służbowym Twerdochlib Meliton naczelnikiem wydziału w V. stopniu służb. w urzędzie wojewódzkim w Łucku; naczelnik wydziału w V. st. służbowym i wicewojewoda poznański Zygmunt Granziewicz przeniesiony do urzędu wojewódzkiego w Warszawie w charakterze naczelnika wydziału w V. st. służb. z poruczeniem funkcji wicewojewody warszawskiego; radca wojewódzki w VI. st. służb. w urzędzie wojewódzkim w Stanisławowie Marjan Dyduziński, przeniesiony w stan spoczynku; pozostający w stanie nieczynnym radca wojewódzki w VI. st. służb. w urzędzie wojewódzkim w Tarnopolu Pieniżkiewicz Franciszek, przeniesiony w stan spoczynku; referendarz w VII. st. służb. Roman Androchowiec przeniesiony ze Starostwa w Brzozowie do ekspozytury Starostwa Irczowskiego w Dynowie z poruczeniem kierownictwa tej ekspozytury; referendarz w V. st. służb. Adam Kazimierz ze Starostwa w Trembowli przeniesiony do Starostwa Grodzkiego w Białymstoku; lekarz powiatowy dr. Ludwik Nieś ze Starostwa w Brodach do Starostwa w Wieluniu; przeniesieni w stan spoczynku; lekarz powiatowy w Starostwie w Rudkach dr. Dżułyński Witold i lekarz powiatowy w Starostwie w Jasle dr. Zatokaj Rudolf.

BANK SPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH.

Bazylica, 10. kwietnia. (PAT). Przybył tu Quesnay z Banku Francuskiego. Stwierdził on, że prace budowlane w siedzibie Banku Spłat Międzynarodowych są na ukończeniu. Biuro rozpocznie działalność zaraz po Wielkiej Nocy. Rada zarządzająca zbiera się dnia 22. bm. Jest całkowicie pewnym, że do tego czasu Italia uchwali ratyfikację planu Younga.

BELGJA RATYFIKOWAŁA UKŁAD HASKI.

Bruksela, 10. kwietnia. (PAT). Izba na dzisiejszym posiedzeniu ratyfikowała układ haski.

SIEROSZEWSKI W MARSYLJI.

Marsylja, 10. kwietnia. (PAT). Przybył tu Wacław Sieroszewski, podejmowany był przez Komitet grupy Amis de la Pologne z przewodniczącym gen. Tournadre na czele.

WOJSKOWA SZKOŁA MUZYCZNA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10. kwietnia (st) Wobec braku dostatecznej ilości muzyków w wojsku, MSWojsk zdecydowało się na utworzenie specjalnej wojskowej szkoły muzycznej przy państwowym konserwatorium muzycznym w Katowicach. Kurs będzie trwał 5 lat dla kandydatów na kapelmistrzów, oraz 3 lata dla członków orkiestry. Absolwenci 3-letniego kursu w razie posiadania najmniej 3-klasowego wykształcenia, będą mianowani oficerami. Przy szkole będą utworzone kursy maturalne dla uczniów.

LOT 61-LETNIEJ KSIĘŻNY PRZEZ AFRYKĘ.

Londyn, 10. kwietnia. (PAT). Lotnicy angielscy kpt. Bernard i księżna Bedford odlecieli dzisiaj z lotniska Croydon na jednopłatowcu „Fokker Jupiter” do Lympner, skąd odleca jutro o świcie do Capetown w Airyce południowej. Długość lotu wynosi około 12.000 km. Drogę tę lotnicy zamierzają przebyć, lądując w kilku miejscach, w ciągu 10 dni. Z Capetown do Londynu podróż powietrzna odbędzie się prawdopodobnie na krótszym szlaku i trwać będzie w warunkach pomyślnych 8 dni. Lotnikom towarzyszy jako pilot lotnik Little. Księżna Bedford liczy obecnie 61 lat.

CIĄNIENIE LOTERJI KLASOWEJ.

Warszawa, 10 kwietnia. (PAT). W czasie dzisiejszego ciągnięcia Polskiej Państwowej Loterii Klasowej, padły ważniejsze wygrane na następujące numery: **15.000 zł.** i pierwsza premia 250.000 złotych na nr. 11415. **15.000 zł.** na nr. 52433, **10.000 zł.** na nr. 143497, **5.000 zł.** na nr. 6283. Po **3.000 zł.** na nr.: 76195, 76195, 94496, 106491, 169538, 179004, 197588, 153636 63549. Po **2.000 zł.** na nr.: 185515, 102907. Po **1.000 zł.** na nr.: 79967, 82768 9182, 93479, 99420, 106121, 158588, 160552, 169632, 20923, 33629, 45632, 53835, 62425, 90785, 127377, 175560, 190760. **Wygrana 500 zł.** i druga premia **150.000 zł.** padła na nr. 104742.

PREZYDENT LOTWY JEST PRAWNIKIEM.

Ryga, 10 kwietnia. (PAT). Nowo obrany prezydent **Albert Kwiesis** urodził się 23 grudnia 1881 r. w Kalnūmujzy, w obecnej gminie Kerwete. Szkołę średnią ukończył w Mitawie w 1902 r., poczem wstąpił na wydział prawny w **Dorpacie**. Dyplom otrzymał w 1907 r., w czasie studiów należał do korporacji „Lettonia”. Po skończeniu nauk na uniwersytecie wrócił do Mitawy i tam do 1915 r. zajmował się **adwokatą**. W Mitawie Kwiesis brał czynny udział w życiu społecznym i pracował w Towarzystwie lotewskim. W czasie ewakuacji, w r. 1916 **wyjechał do Estonji**. W r. 1917, gdy utworzona została kurlandzka rada rolna, Kwiesis został wybrany do jej komitetu wykonawczego, gdzie był prezesem w sekcji prawniczej. W tym samym roku został zorganizowany **lotewski związek włościński**, do którego również należał Kwiesis. W r. 1918 powrócił do Mitawy i zajął się ponownie **adwokatą**. Od r. 1919 pracuje w sądzie okręgowym, a później w trybunale. W r. 1920 powołany zostaje na **stanowisko ministra spraw wewnętrznych** i piastuje ten urząd do stycznia 1923 r., poczem powraca do sądownictwa i w ostatnich czasach zostaje wybrany na **stanowisko prezesa trybunału**. W 1929 roku stoi na czele wycieczki parlamentarnej do Polski, która wzięła udział w uroczystościach 3-go Maja w Warszawie. Kwiesis otrzymał krzyż komandorski orderu „Polonia Restituta”.

SZTUCZNY TOR ŁYZWIARSKI W WARSZAWIE.

Warszawa, 10 kwietnia. (PAT). Na ostatnim walnym zgromadzeniu warsz. Towarzystwa Łyżwiarzkiego powzięto uchwałę, w której upoważniono zarząd do opracowania szczegółowego planu i kosztorysu budowy sztucznego toru łyżwiarzkiego na terenie udzielonym przez magistrat miasta Warszawy. Należy się spodziewać, że już w listopadzie mogłoby nastąpić otwarcie pierwszego w Warszawie sztucznego toru łyżwiarzkiego.

AUTOBUS NA 100 OSÓB.

Rzym, 10 kwietnia. (PAT). Zakłady automobilowe „Fiat” wyprodukowały obecnie gigantyczny autobus na 6-ciu kołach typu „640”, mieszczący od 60 do 100 osób, zależnie od typu karoserji. Prawdopodobnie gubernator Rzymu, któremu zademonstrowano ostatnio nowy autobus, zadecyduje o wprowadzeniu tego typu na kilku stołecznych liniach autobusowych.

DRUGA PREMJA**w kwocie Zł. 150.500****padła na los Nr. 104.742****zakupiony w największym i najszcześniejszym kantorze Loterii Państwowej****„NADZIEJA”, Lwów, Sykstuska 6.**

Prócz tej wygranej padły u nas w V. klasie 2) Loterii Klasowej następujące wielkie wygrane:

Zł. 75.000 na Nr. 75412**Zł. 25.000** na Nr. 144699**Zł. 20.000** na Nr. 78420**Zł. 10.000** na Nr. 50929 i 134018 oraz kilka tysięcy wygranych poniżej 10.000 Zł.

Losy I. klasy po Zł. 40 — za cały, Zł. 20 — za połówkę i Zł. 10 — za ćwiartkę są już do nabycia.

Konferencja morską w Londynie.**Wreszcie doszło do zgody****POROZUMIENIE AMERYKAŃSKO-ANGIELSKO-JAPONSKIE.**

Londyn, 10 kwietnia. (PAT). Wielkie ożywienie, jakie zapanowało dziś wśród delegatów na konferencję morską wskazuje, że rokowania wchodzą w stadium krytyczne. Zakomunikowano dziś oficjalnie o osiągnięciu całkowitego porozumienia między Anglią, Stanami Zjednoczonymi i Japonią co do wszystkich punktów porozumienia. Stimson odwiedził dziś rano Brianda. Delegaci amerykańscy mieli podobno przedstawić nowe zalecenia, dotyczące możliwości porozumienia między pięciu mocar-

stwami.

Paryż, 10 kwietnia. (PAT). „Le Matin” pisze, że konferencja londyńska przetwarza się na perspektywie genewskiej. Briand wystosuje do wszystkich rządów europejskich kwestionariusz w sprawie możliwości federacji politycznej i gospodarczej. Dziennik wyraża nadzieję, że majowe zasady genewskie doprowadzą do porozumienia między Francją i Włochami w ramach wielkich interesów europejskich.

Napad na „Zółtą Muchę”**DWIE BANKI PEŁNE EKSKREMENTÓW CUCHNĄCYCH**

(telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 kwietnia. (Z) Pisma notują szczegóły, dotyczące napadu na redakcję „Zółta Mucha”. Jest to pismo humorystyczne, wychodzące przy ul. Złotej. Do redakcji wtargnęło wczoraj późnym wieczorem pięciu studentów, którzy zażądali widzenia się z redaktorem. Gdy im tego odmówiono, przybyli zażądali wydania nakładu ostatniego pisma. Zaznaczyć należy, że pismo to ważyło z sanacją. Gdy właściciel mieszkania p. Dymowski zażądał opuszczenia pokoju, wówczas przybyli otworzyli drzwi, prowadzące na schody. W tej chwili wpadło do redakcji kilkanaście osób, które rozpo-

częły demolować urządzenia redakcyjne. Żona p. Dymowskiego podbiegła do telefonu, chcąc zawiadomić policję. Przybyłszy wyrwali jej telefon z rąk. Wówczas mąż wybiegł do drugiego pokoju i otworzywszy okno zaczął głośno krzyczeć na ulicę, domagając się pomocy. Tuż przed wyjściem kilku młodych ludzi, którzy przynieśli ze sobą dwie wielkie banki od mleka, otworzyli je i zaczęli wyiewać na rozrzucone papiery cuchnące ekskrementy. Gdy zaalarmowana policja zbliżyła się do lokalu, wszyscy zbiegli i nie zostali narazie (szukani).

Przybyła z Londynu Centnerszwerówna**OPOWIADA O NAPADZIE NA NIĄ PRZED KILKU LATY.**

(telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 kwietnia. (Z) Morderców bankiera Centnerszwerę dotychczas nie wykryto. Charakterystyczne światło na sprawę rzuca opowiadanie jego służącej i córki, kiedyś napadniętej, zam. przy ul. Nalewki 23, gdzie zabity długie lata mieszkał. Mieszkanie Centnerszwerę mieści się na III. piętrze przy ul. Nalewki 23. Jesz-

cze na schodach dochodzi do uszu przechodnia jakiś smutny śpiew w mieszkaniu. Otwiera drzwi żyd w białym chałacie, w białych chałatach w pokoju modli się ich kilku. Tak jest przez cały tydzień po zgonie Centnerszwerę. W drugim pokoju znajdują się trzy kobiety, żona zamordowanego, córka Anna aplikantka sądowa i druga córka

Stefanja, która dziś przybyła do Warszawy z Londynu. Opowiada ona przedstawicielom prasy swoje przeżycia z przed kilku lat, kiedy została napadnięta w tym samym domu w Warszawie, gdy wracała z ojcem z kantoru. Na schodach napadł ją opryszek przyzwolcie ubrany i wyrwał z ręki portfel. W portfelu znajdowały się papiery wartościowe, pieniądze i weksle. Gdy Centnerszwerówna ugryzła go w rękę, opryszek puścił portfel, lecz mścąc się uderzył ją nożem w głowę. Mimo rany Centnerszwerówna podniosła alarm, bandyta został aresztowany i następnie skazany na 8 lat więzienia. Nie mogąc się dłuższy czas uspokoić i obawiając się zemsty, Stefania wyjechała do Londynu, gdzie otrzymała w jednym z banków prywatnych intratną posadę. W swoim czasie radziła ona i ojcu, by zlikwidował swój interes i wyjechał zagranicę.

ROLEBUSY W GDYNI.

Gdynia, 10 kwietnia. (PAT) Dyrektor miejskiego towarzystwa komunikacyjnego w Gdyni inż. Goldhar przeprowadził w Szwajcarii z grupą tamtejszych finansistów rokowania, w rezultacie których miejskie towarzystwo komunikacyjne w Gdyni otrzyma pożyczkę w wysokości 1 miliona franków szwajcarskich na uruchomienie elektrycznej kolei bez szyn, tzw. rolebusów. W pierwszym rzędzie przeprowadzone będzie połączenie Gdyni z Oksywją. Drugim etapem będzie Gdynia—Orłowo. Rolebusy są najnowocześniejszym środkiem komunikacyjnym w miastach na zachodzie Europy, coraz to częściej używanym i wypierają w coraz większym zakresie tramwaje. Eksploatacja rolebusów jest o 50% tańsza od autobusowej, w tym samym stosunku obniżona będzie cena autobusów. Tania i wygodna komunikacja niewątpliwie przyczyni się do ożywienia ruchu budowlanego na terenie m. Gdyni, a w następstwie tego, do zmniejszenia głodu mieszkaniowego w Gdyni.

PROCES 45 UCZONYCH UKRAIŃSKICH W CHARKOWIE

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10 kwietnia. (st) Z Charkowa donoszą, że w procesie 45 uczonych ukraińskich, prok. Lubzenko wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, m. i., że na ławie oskarżonych znajduje się tylko nieznaczna część szlunków związku wyzwolenia Ukrainy, dążącego od oderwania Ukrainy od Rosji. „Stróż rewolucji GPU. — mówił dalej Lubzenko — powziął jednaki środek nadzwyczajny, aby wytypić gniazdo nacjonistów ukraińskich, które jak wściekły pies gryzie Sowjety”. Dalej oświadczył Lubzenko, że GPU „niszczy nacjonalistów ukraińskich nie tylko na Ukrainie, ale i zagranicą, przyczem wymienił nazwisko profesora Uniwersytetu warszawskiego Lotockiego, Czykanenki i kilku innych działaczy ukraińskich w Czechosłowacji. Prokurator zażądał dla wszystkich oskarżonych kary śmierci.

ECHA WYPADKÓW W PALESTYNI.

Jerozolima, 10 kwietnia. (PAT). Tutejszy Trybunał skazał na 18 lat więzienia pewnego Araba, który pod czas rozruchów sierpniowych zamordował trzech żydów. Sąd uznał go winnym zabójstwa, bez premedytacji.

MIMOCHODEM.**Hilary p. otestu e.**

Lwów, 11 kwietnia.

Wśród cnót, jakimi jaśnieje Hilary, najtrudniej byłoby odnaleźć równie usposobienie. Człowiek ten potrafił miesiącami być miłym, pogodnym, po-
kuzliwym, odnosić się z ciepłym uśmiechem do spraw, które innych przyprawiły o ataki szału,

a oto nagle jakas mucha siada mu na nosie i koniec sielanki. Niedawno zbesztal lwowska radjostacja, choć sam nigdy nie slucha jej „koncertów”, a wczoraj — nowa bomba. Poszło o proces przemyski.

Spytałem go o opinie. A on wybuchal:

— To najciemniejsza karta w dziejach naszej cywilizacji! To pogwałcenie praw! Protestuję!

— Przepraszam, może niedosłyszałem. Jakie prawa tam pogwałcono?

— Prawa mężczyzny i małżonka. Pan naturalnie tego pojąć nie może. Panu się zdaje, że sprawiedliwości stało się zadość. Ładna sprawiedliwość, stosująca dwie miary!

— Ja naprawdę nie pojmuję, o co chodzi. Dwie miary?

— Tak. Jeżeli żona zabije męża, to sędziowie przysięgli płaczą i mówią: „Idź, biedna kobieto, do domu i o ile możności nie czyn tego więcej”. Uwalnia się wyroczne żony prawie z reguły, u nas i za granicą. A Rekszyński? A podobne wyroki w Wiedniu, w Paryżu? A niech tylko nieszczęśliwy mężczyzna popełni coś podobnego, — zamyka się go, degraduje moralnie wi-
sza. To nie jest równe prawo!

Milczałem, zmartwiony tem odkryciem. Może my naprawdę jesteśmy pod

Jak gazownia lwowska marnuje gaz ziemny.**Godny zastanowienia głos fachowca.**

Od osobistości wybitnie kompetentnej w technice użytkowania gazu ziemnego, a przytem — co podkreślamy — niezainteresowanej w tej sprawie, o ile chodzi o Lwów, o-
trzymałmy garść uwag krytycznych

z obietnicą dalszego oświetlenia problemu.

Lwów, 11. kwietnia.

Uchwała Magistratu lwowskiego, przyznająca 600 tys. złotych na przeróbki w gazowni miejskiej w związku

z doprowadzeniem gazu ziemnego, musiała wprowadzić wszystkich, znających się na rzeczy, w duże zdziwienie. O jakie konieczne przeróbki może chodzić?

Otóż chodzi o urządzenie, umożliwiające mieszanie wysokowartościowego gazu ziemnego z gazem bezwartościowym, a zatem o rozcieńczanie go tak, jak czasem do mleka dolewa się wody. W jakim celu? Dlatego, ponieważ urządzenie do konsumowania gazu nie są przystosowane do gazu wysokowartościowego.

Gdy wszystkie kulturalne narody wysyłają się nad podniesieniem wartości kalorycznej gazów, gdy natura dała naszemu krajowi skarb tak bezcenny, jak gaz naturalny, czterokrotnie niemal tańszy od sztucznego i trzykrotnie cieplejszy, u nas obniża się celowo jego wartość. A przecież chyba bardziej rozumem było przystosowanie urządzeń do spalania, Tak robi się wszędzie. W rezultacie u nas konsumenci dostanie gaz gorący i droższy.

Może gazownia miejska obawia się, że podniesienie wartości gazu obniży jego konsumpcję. Jest to obawa płonna. Samo zapotrzebowanie gazu wysokowartościowego do centralnych ogrzewań (dziś niekorzystne) i celów przemysłowych podniesie konsumpcję o dobrych 100 procent. A może obawia się gazownia braku pracy dla swych funkcjonariuszy i wynachodzi dla nich sztuczne zatrudnienie? Ten względ chyba nie może być miarodajny.

Sposób spożytkowania czystego gazu ziemnego istnieje. Tembardziej to, co czyni gazownia, nazwać chyba trzeba aktem biurokracizmu, niedbałego o interes konsumenta, lub aktem rozmyślnej ignorancji.

Sprawa ta z pewnością będzie przedmiotem zainteresowania na XII. Zjeździe gazowników i wodociągowców w Drohobyczu, którego termin się zbliża.

Okólnik Ministerstwa Skarbu**W SPRAWIE 10 PROC. DODATKU OD NIEKTÓRYCH PODATKÓW I OPŁAT STAMPLOWYCH.**

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10. kwietnia. (Z) Min. skarbu w okólniku do wszystkich Izb skarbowych pisze: Doszło do wiadomości Min. skarbu, że niektóre władze skarbowe niewłaściwie interpretują postanowienia zawarte w rozporządzeniu Min. skarbu z dnia 14. maja 1929 w sprawie poboru nadzwyczajnego 10% dodatku do niektórych podatków i opłat stampłowych. W związku z po-

wyższym Min. skarbu wyjaśnia, że nie należy korzystać z 10% nadzwyczajnego dodatku do podatku od kapitałów i rent w wypadkach, gdy ustawowy termin płatności tego podatku przypada po dniu 30. czerwca 1929, przyczem zaznacza się, że data osiągnięcia przychodów podlegających opodatkowaniu jest w danym wypadku bez znaczenia.

tym względem upośledzeni? A Hilary ciągnął:

— I ten obrońca! Zamiast wybielać swego klienta, co z góry umacnia każdego w przekonaniu, że sprawa jest czarna, czy nie powinien był raczej wstać i powiedzieć: „Wysoki Trybunał! Klient mój nie przyznaje się do popełnienia zbrodni. Uważa widocznie, że to mu wyjdzie na zdrowie. Ale ja jestem innego zdania i powiem prawdę. Oskarżony przyznał się przedemną w zaufaniu, że zrobił to, co p. prokurator pragnie mu udowodnić. Zabił, jednak coś z tego? Zrobił to, co uczyniłoby tysiące żon wobec niego. Gdyby tu stała przed wami kobieta w żałobie i powiedziała: Zabiłam Rylskiego, — uwolnilibyście ją. Uwolnicie i jego. Bądźcie mężczyznami i pamiętajcie, że żyjemy w epoce równouprawnienia. Pomyślcie o solidarności płci. Sięgnijcie do waszych serc. I z was niejedną języzy w jarzmie małżeńskim”. Oto

mowa, otwierająca bramy więzień.

Hilary był widocznie podniecony. Próbowałem go uspokoić. Tłumaczyłem, że całe to zagadnienie nie ma dla niego najmniejszej wartości praktycznej. Rzeczywiście ochłonął nieco z oburzenia i spokojniejszym głosem rzekł:

— To zagadnienie interesuje mnie zasadniczo. Nie mam zamiaru mordować żony. Ale ból sprawia mi myśl, że gdyby ona zarzęła mię kiedyś w nocy, pasowanoby ją na męczennicę, a gdybym ja zastrzelił ją po rycersku w jakiejś dziupli, znęcanoby się nademną jak nad wyrodkiem i ostatnim nędznikiem. Ta myśl przeklęta zatrzyma mi słodycz małżeństwa. Dlatego muszę protestować.

Pozegnał mię szybko, aby przyłączyć się do jakiegoś znajomego. Słyszałem pierwsze słowa nawiązanej dyskusji: „Cóż pan na to jaskrawe pogwałcenie praw?”

J.W. IOEKE**Wesołe przygody Arystydesa Pujola**

Arystydes wydał polecenie stangretowi i zajął małą ławeczkę naprzeciw swych dostojnych chlebobodawców. Podczas gdy jechali ulicami Royale i de Rivoli, wskazywał angielskiej parze wspaniałe gmachy restauracji Maxima, Klubu królewskiego, Ministerstwa Floty Morskiej i hotelu Continental. Dwie pary bezdusznych oczu przyglądało się jego twarzy bez odrobiny zainteresowania.

Powóz zatrzymał się u wejścia do galerji Louvre. Weszli do wnętrza i poczęli się wspinać po szerokich marmurowych schodach, u podnóża których wznosi się wspaniałe posąg skrzydlatej bogini Zwycięstwa, przypominającej każdemu o nieśmiertelności ducha ludzkiego.

— Spójrzcie państwo! — rzekł Arystydes.

— Hm! Bez głowy! — skrzywił się pogardliwie Mr. Ducksmith, przechodząc obojętnie obok posągu.

— Heby kosztowało przyprawienie jej nowej głowy? — zapytała Mrs. Ducksmith, krocząc tuż za małżonkiem.

— Kosztowałoby to wiele krwi, łez i śmiechu całej ludzkości, — odparł Arystydes.

— (Była to djabelsko udatna odpowiedź, nieprawdą? — zauważył Arystydes, opowiadając mi niniejszą historję. Zawsza starał się wysuwać na pierwszy plan niezwykle swój dowcip i zręczność). Państwo Ducksmith popatrzyli nań swemi bez-

...i przyglądając się obojętnie najpiękniejszemu malowidłu.

duszniemi oczami i przeszli do sali obrazów, słuchając w roztargnieniu objaśnień Arystydesa i przyglądając się obojętnie najpiękniejszym malowidłom. Z Louvre'u pojechali do Notre Dame, gdzie zwiedzanie odbywało się w ten sam mniej więcej sposób. Wspaniała świątynia „stojąca mocarnie od wieków, narażona na rozmaite kaprysy przeznaczenia” (frazes ten był kompozycją dyrektora „Agencji Pujol”), nie wskrzesiła w ich duszach żywszego zainteresowania; Mr. Ducksmith mrknął tylko, że do wnętrza wejść nie chce, żona jego uparcie milczała.

Takie same zainteresowanie okazała zimna para podczas spożywania lunchu. Mimo uroczystego zapewnienia, że podczas podróży zwykli jadać tylko narodowe potrawy kraju, w którym się znajdują, Mr. Ducksmith nie wykazał specjalnego zainteresowania lunch'em, złożonym wyłącznie z dań iście francuskich.

„Nie szkodzi”, myślał Arystydes, „i to dobre, że nie żądają angielskiego befsztyka i herbaty. Można się chociaż przy nich najeść po ludzku”.

Niemozna powiedzieć, że przy stole panowała cisza, przeciwnie, Mr. Ducksmith lubił ogromnie mówić, a specjalnie roztrząsał z zamiłowaniem sprawy polityki brytyjskiej; zwykłą metodą wszystkich jego poważnych dysput było przypuszczenie, co czyniłby on, Mr. Ducksmith, gdyby był na przykład, wielkim jakimś dygnitarzem. Nie mając najmniejszego pojęcia o polityce, Arystydes usiłował zmienić temat za wszelką cenę.

(C. d. n.)

ROZBUDOWA MIAST WOJEW. STANISŁAWOWSKIEGO.

Stanisławów, 10. kwietnia (PAT) W dniu 7. bm. odbył się w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie zjazd przedstawicieli komitetów rozbudowy miast województwa stanisławowskiego przy współudziale dyrektorów Oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Stanisławowie i Drohobyczu. Program zjazdu obejmował referaty: p. Zawistowskiego, rady magistratu w Stanisławowskiego o prawnej stronie rozbudowy miast, p. Dusznika refer. Województwa o nadzorze administracji państwowej nad rozbudową miast i Dr. Łysakowskiego dyrektora Oddziału B. G. K. w Stanisławowie o programie i planie działania w dziedzinie rozbudowy miast na r. 1930.

Po obszernej dyskusji uchwalono na wniosek p. burmistrza Chowańca zwrócić się do władz nadzorczych z prośbą o: 1) zmianę wyrażoną w paragrafie 11 rozp. Min. Skarbu wymogu co do przyznania całkowitej sumy kredytu na zupełne wykończenie budowy w tym kierunku, by wysokość takiego kredytu pozostawiono swobodnemu uznaniu komitetu rozbudowy. 2) dopuszczenie konwersji krótkoterminowych pożyczek wekslowych zaciągniętych na cele budowlane, na długoterminowy kredyt z funduszu bezrobocia; 3) umożliwienie użycia funduszy miejskich na oszczędności na cele budowlane w formie kredytów ulgowych, na prawach państwowych kredytów budowlanych

FODPISANIE POLSKO-GRECKIEJ UMOWY HANDLOWEJ.

Warszawa, 10. kwietnia. (PAT) Dnia 10. bm. o godz. 13 odbyło się w Ministerstwie spraw zagranicznych podpisanie umowy handlowej polsko-greckiej. W imieniu Rządu polskiego umowę podpisał minister Zaleski oraz m. Kwiatkowski, z ramienia zaś rządu greckiego, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Lagoudatis.

NA ROK GOSPODARCZY 1930/31.

Warszawa, 10. kwietnia. (PAT) W związku z nieścisłymi informacjami, które pojawiły się w prasie, P. A. T. iczna wyjaśnia, że wczorajsza konferencja międzyministerjalna w Ministerstwie rolnictwa, miała na celu ustalenie zasad państwowej polityki zbożowej na okres nadchodzącego roku gospodarczego 1930/31, nie zaś bieżącego roku gospodarczego.

ZATWIERDZENIE BUDŻETÓW KAS CHORYCH.

Warszawa, 10. kwietnia. (PAT) Od kilku tygodni Główny i Okręgowy Urząd Ubezpieczeń rozpatrują budżety Kas Chorych i Związków Kas Chorych. Okręgowy Urząd Ubezpieczeń zatwierdził już budżety w około 90%, zaś Gł. Urząd Ubezpieczeń zatwierdził budżety Okr. Związków Kas Chorych w Krakowie, Wilnie i Lwowie oraz Kas Chorych w Sosnowcu, Wilnie, Krakowie i Lwowie. Badanie budżetów innych Kas Chorych jest na ukończeniu.

I k o n o f o n

PIERWSZE PRÓBY DAŁY DOSKONAŁE WYNIKI.

Nowy Jork, 10. kwietnia. (PAT) Dokonane wczoraj próby z nowym aparatem, zwanym ikonofonem, dały nam komity rezultat, mianowicie dwie osoby, znajdujące się w biurach odległych od siebie o półtora mili, rozmawiały wczoraj, jak przez telefon, mogąc jednocześnie widzieć ruchomy obraz swego rozmówcy. Zarówno wrażenia wzrokowe, jak i słuchowe były zupełnie jasne i czyste.

Baczność

na numer świąteczny
„GAZETY PORANNEJ”

Numer świąteczny „Gazety Porannej” ukaże się w sobotę 19. b. m. w objętości kilkudziesięciu stron druku i będzie zawierał obok wiadomości aktualnych, politycznych, gospodarczych, również i bogaty dział literacki jak również mnóstwo ilustracji oraz fachowo ułożony dział anonsowy.

Zwracamy uwagę P. T. Interesentów, aby we własnym interesie zechcieli możliwie natychmiast nadsyłać anonsy do numeru świątecznego, (najpóźniej do 17 b. m.) gdyż z powodu wielkiego nawalu ogłoszeń, jakoteż ze względów technicznych zapóźno nadesłane zgłoszenia nie będą mogły być uwzględnione.

Naszych odbiorców prowincjonalnych prosimy o dokładne ustalenie zapotrzebowania na numer świąteczny najdalej do 17. b. m.

Niewykia okazja
reklamowa!

Proces Ulitza.

OŚWIADCZENIE RZECZOZNAWCÓW SĄDOWYCH.

Katowice, 10. kwietnia. (PAT) Na dzisiejszej rozprawie przeciwko **Ottowi Ulitzowi**, sąd rozpoczął przesłuchiwanie drugiego rzeczoznawcy prof. **Króla**. Na wniosek obrony, poparty przez oskarżyciela publicznego, Trybunał postanowił dopuścić w charakterze rzeczoznawcy, bawiącego właśnie w Katowicach profesora grafologii uniwersytetu w Lozannie, **wiceprzewodniczącym Instytutu międzynarodowego kryminologii, Bischoffa**.

Z kolei przesłuchiwany był świadek **kapitan Lis**, który powtórzył w tej samej formie swe zeznania, jak przed sądem I. instancji. Obrona starała się osłabić wagę jego zeznań.

Następny świadek **Ronge**, dyrektor biura Volksbundu wyjaśniał kwestję maszyny do pisania z literami łacińskimi oraz okoliczność, iż nie wszystkie pisma, które wychodziły z Volksbundu miały numer dziennika, co świadek potwierdza.

Dopuszczony przez Trybunał rzeczoznawca, prof. **Bischoff** z Lozanny, otrzymał uzupełniony w międzyczasie materiał, celem zbadania go i wydania orzeczenia co do podpisu **Ulitza** na inkryminowanym dokumencie.

Katowice, 10. kwietnia (PAT) W dalszym ciągu rozprawy w procesie przeciwko **Ulitzowi**, Sąd przystąpił do ponownego przesłuchania rzeczoznawcy prof. **Króla**, który przedstawił wynik badania fotografii inkryminowanego dokumentu, zawierającego podpis **Ulitza**. Rzeczoznawca podtrzymuje swoje pierwotne orzeczenie, złożone przed sądem I. instancji, twierdząc, iż podpis na dokumencie pochodzi od oskarżonego **Ulitza**.

Następnie przesłuchano rzeczoznawcę prof. **Bischoffa**, który oświadczył, że nie zmienia swego orzeczenia, złożonego na rozprawie I. instancji i że na podstawie fotografii, podającej powyższą odbitkę podpisu **Ulitza**, nie może orzec, czy podpis autentyczny, czy też fałszywy.

Wspólne podróże autobusem.

NIEDYSKRETNY SZOFER PRZYPLAĆIŁ DONOSICIELSTWO KALECTWEM

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. kwietnia. (st) Mieszkaniec Łodzi trzydziestokilkuletni **Hoffman**, handlując manufakturą na prowincji, często wyjeżdżał poza miasto. Podczas jednej z takich podróży poznał w autobusie w drodze z Łodzi do Kielc przystojną niewiastę, która przedstawiła mu się jako panna, córka miejscowego kupca. Hoffman po poznananiu pięknej córki kupca starał się widywać z nią jak najczęściej i często też odbywali wspólne podróże autobu-

sem. Kiedyś jadąc późnym wieczorem do Kielc, Hoffman polecił szoferowi zatrzymać autobus pod mostem. Wszyscy pasażerowie w mniemaniu, że nastąpiło uszkodzenie motoru, udali się piechotą w dalszą drogę. W autobusie zaś pozostał Hoffman z kielezanką. Sprytny szofer fakt ten postanowił wykorzystać dla celów osobistych. Stwierdziwszy, że piękna pani nie jest panną, lecz żoną kupca z Kielc **Grünsteina**, zażądał od niej wypłacenia 2 tys. zł., w przeciwnym razie zagroził, że powie o tem mężowi, co się działo w autobusie. Kobieta ofiarowała szoferowi kilka pierścionków i złoty zegarek, ten jednak był nieublagany. Gdy żądania jego nie mogła spełnić, zadenuncjował ją przed mężem, wynikiem czego był rozwód. Grünsteinowa chcąc się zemścić na szoferze oblała go kwasem siarczanym. Ciężko poparzonego przewieziono do szpitala, gdzie mimo zabiegów stracił oko.

POSIEDZENIE RADY BANKU POL.

Warszawa, 10. kwietnia. (PAT) Dziś 10. bm. odbyło się pod przewodnictwem prez. Banku dra **Wróblewskiego**, zwyczajne miesięczne posiedzenie Rady Banku Polskiego. Po wysłuchaniu sprawozdania dyrekcji oraz komisji o obecnym położeniu gospodarzem, Rada załatwiła szereg spraw administracyjnych, m. i. postanowiła uzupełnić skład komitetu dyskontowego w oddziałach oraz dopuścić do zastawu w Banku 8 proc. obligacje Komunalnego Banku Kraydowego.

KRWAWA POTYCZKA NA GRANICY BUŁGARSKO - TURECKIEJ.

Wiedeń, 10. kwietnia. (PAT) Pisma wiedeńskie donoszą, że granicę bułgarską pod Adrianopolem przekroczyła banda, złożona z 8 Turków, którzy napadli na pograniczną wieś bułgarską i spalili szereg domów. Policja i żandarmerja wszczęły pościg za bandą. W czasie pościgu doszło do potyczki, w której zginął przywódca bandy, a jeden z jej członków został ciężko ranny.

Rozdałi wek le fałszywe

a towar schowali.

Lwów, 11. kwietnia.

(—) Kupiec **Michał Feuer** z bratem swym **Izakiem** założyli w r. 1925 skład skór pod firmą **Chaim Feuer i Synowie**, przy ul. Żółkiewskiej 17. Już w kilka miesięcy później, a mianowicie w kwietniu ogłosili postępowanie agodowe, a mimo to 5 lipca tego samego roku zakupili u przedstawiciela firmy garbarskiej **Nelken i Ska** ze Stanisławowa skóry za 700 dolarów i dali 40 sztuk weksli na pokrycie tego rachunku. W dniu 18 sierpnia zakupili u **Chaima Fischa** towar na 1678 dolarów, na który dali weksle, poczem nie wykupili weksli na kwotę 3837 zł. i 20 groszy. W dwa dni później tj. 20 sierpnia **Feuerowie** wywieźli towary ze swego sklepu do magazynu firmy **Landes i dr. Kahane** w pasażu **Hausmana**, a następnego dnia obaj zbiegli ze Lwowa. Po ich ucieczce okazało się, że znaczna część rymes, które mieli zapłacić za towar miały sfałszowane podpisy.

W maju 1927 r. **Michał Feuer** wrócił do Lwowa i wówczas wierzyciele wystąpili przeciwko niemu z doniesieniem o fałszywą krydę i oszustwo przez fałszowanie podpisów na wekslach.

Wczoraj stanął on przed Senatem pod przewodnictwem radcy **Zawistowskiego**, oskarżony o fałszerstwo weksli i bronił się tem, że sprawy wekslowe wszystkie załatwiał jego brat **Izak**, a podpisy, które on dał, były autentyczne. Sfałszowane podpisy pochodzą od jego brata. Rozprawa została zamknięta, a wyrok zapadnie dzisiaj. Oskarżał prokurator **Nowacki**, bronił adwokat **dr. Lanb**.

Zamach samobójczy

na Wałach Gubernatorskich.

Lwów, 11. kwietnia

(?) Wczoraj około godz. 22-giej zaalarmowano Pogotowie ratunkowe, że na Wałach Gubernatorskich leży nieprzytomna młoda dziewczyna. Przybyły na miejsce lekarz Pogotowia stwierdził zatrucie amoniakiem. Desperatkę, którą okazała się niejaka **Mania Rosenstrauch**, licząca lat 22, służąca, w stanie groźnym odwieziono do szpitala. Powodu samobójstwa nie chciała podać.

się widzieć z dziećmi, które bardzo kocha.

Następnie zeznaje p. Rudzki, ziemianin, który znał Grudzielskiego dawno, bywał u niego w Petrykozach, gdzie spotkał się z Lagodzińskim.

Przew.: Czy Lagodziński opowiadał panu intymnie szczegóły z życia Grudzielskiego?

Sw.: Tak, opowiadał o bardzo dramatycznych scenach z Eisentową. O Kłobie Lagodziński wyrażał się bardzo pochlebnie.

Na świadku Rudzkiem lista świadków wyczerpała się. Po przerwaniu popołudniowej sesji składają zeznania eksperci. W dniu jutrzejszym rozpocznie przemówienie prokurator.

Proces o plamkę na twarzy.

AKTORKA ŻĄDA ZA NIĄ ODSZKODOWANIA W WYSOKOŚCI 100 TYS. DOLARÓW.

Lwów, 11. kwietnia.

(—). Przed sądem nowojorskim toczy się obecnie **sensacyjny proces**, o mawiany żywo przez prasę amerykańską i budzący **ogólne zainteresowanie**. Oto znana aktorka amerykańska, przesłuchana **Joan Delthy** zaskarżyła właściciela nowojorskiego instytutu kosmetycznego, **Tomasza Landone**, żądając odszkodowania w wysokości

100 tysięcy dolarów

za — **plamkę na twarzy...**

Blizsze szczegóły tej ciekawej afery są następujące: Panna Delthy jest osobą **naprawdę uroczą**. Jest to **czarna blondynka**

o marzących, brązowych oczach łani, harmonijnie zbudowana — słowem słusznie uchodząca za **napiękniejszą kobietę Nowego Jorku**. Wspinała jej uroda miała **tylko jedną usterkę**: panna Delthy miała na lewym policzku **niewielką, czarna brodaweczkę...**

Postanowiła ją usunąć i w tym celu zwróciła się właśnie do Landone'a, którego **zabiegi kosmetyczno-operacyjne** cieszyły się **wielkim rozgłosem**. Operacja się udała, lecz pozostała po niej **mała plamka**, która mimo masowania i smarowania **rozmałtami maszczami**, **nie zniknęła**. Panna Delthy

REFORMY jedwabne o zł. **BERTA STARK**
i fildecosse **3-90** poleca **plac Marjacki 3**
z jedwabiem **34-6**

FEJLETON „GAZ. POR.” z 12. IV. 1930.

Z TEATRU.

„Pan Topaz”, komedia w 3 aktach
M. Pagnola.

Przyszedłem do teatru Małego zły jak diabeł. Bo poprostu spóźniłem się, tak jakbym był swoją własną żoną, a potem od razu zobaczyłem swego starego przyjaciela i szczerą teatralnego Neumana w roli, która, jak mi się początkowo zdawało, przerosła jego siły.

Lecz złość moja szybko minęła. Po pierwsze spóźnienie nie było tak wielkie, ażeby nie uchwycił wątku tej rozkosznej, arcywesołej, rozbiłgowanej jak niegrzeczny Dyzio komedji (komedjo-farsy) francuskiej. Po drugie stary szczer teatralny (Neuman) spisywał się już w pierwszym akcie tak doskonale, że nie mogłem w nim poznać tej teatralnej panny do wszystkiego, tj. inspicjenta, starego kruką w dziecięcych bajkach, a czasem w drodze lajski, detektywa lub lokaja we francuskich komedjach. Oto człowiek, który

Lekarz trucicielem.

WYPRAWIŁ TRZY ŻONY NA TAMTEN ŚWIAT.

Lwów, 11 kwietnia.

(—) Jednym z najwybitniejszych lekarzy w Neapolu był **dr. Giovanni Marcantini**. Odgrywał on zarazem **znaczną rolę**

w tutejszem życiu towarzyskiem. Dr. Marcantini ożenił się przed dwoma laty z **bogatą wdową Luizą Boterschi**. — Przed kilku dniami

zmarła

Luiza wśród **podjętych okoliczności**. Wprawdzie Marcantini orzekł, że cierpiała ona od dłuższego czasu na **wrząd na dwanaście**, ale siostra Lui-

zy, zamieszkała przy niej, udała się na policję i oskarżyła szwagra o **otrucie siostry**.

Sekcja zwłok wykazała **zupełną słuszność oskarżenia**. Nieszczęśliwa kobieta została otruta

arszenikiem.

Wobec tego lekarza uwięziono.

Afera ta wywołała w Neapolu **nieśmiałe poruszenie**, gdyż Marcantini cieszył się ogólnym szacunkiem i powszechną sympatją. Zachodzi obecnie podejrzenie, że również **dwie poprzednie żony** lekarza nie zmarły śmiercią naturalną. W tej sprawie toczy się obecnie śledztwo.

Mercantini stanowczo

zaprzecza,

jakoby otruł żonę. Wyraża on przypuszczenie, iż Luiza, nie mogąc znieść gwałtownych cierpień, **popęlniła samobójstwo**. Tłumaczenie to wydaje się nieprawdopodobne, gdyż lekarz zrazu przypisał śmierć żony **zupełnie innej przyczynie**. Zresztą według zeznań siostry Luiza chorowała wprawdzie w czasach ostatnich, cierpienia jej jednak nie były tak dotkliwe, aby skłoniły ją do **tak rozpaczliwego kroku**.

Tragedja wiernej żony.

NIEZWYKŁY MOTYW ZABÓJSTWA.

Lwów, 11 kwietnia.

(—) Z Konstantynopola donoszą: Przed dwoma miesiącami głośny był w Turcji dramat małżeński niejakiego **Dzewad - beja**, który zastrzelił swą żonę i jej kochankę Hairę, przyłapawszy ich na **gorącym uczynku zdrady małżeńskiej**.

Śledztwo w tej napozór prostej sprawie ujawniło następujące ciekawe szczegóły: Jeden ze świadków zeznał, że z polecenia Dzewada urządził w kuchni jego domu

tajemną skrytkę.

Zarządzono otwarcie tej skrytki i znaleziono tam **znaczny ilość listów miłosnych, pisanych przez pewną niewiastę, znaną z lekkiego życia**. Okazało się, że Dzewad oddawna dążył do

pozbycia się żony,

by poślubić ową kochankę. Ponieważ wierność żony była mu przeszkodą, sam sprowadził do domu swego przyjaciela Hairiego i rozmyślnie nastęrczył mu sposobność odegrania roli **przyjaciela domu**. Nadspodziewanie Hairi zachował się bardzo zimno. Wreszcie pewnej nocy Dzewad, przybywszy, aby przyłapać żonę na gorącym uczynku, zastał oboje **śpiących, lecz jego na drzem piętze, ją zaś na trzecim**. To go wprawiło w taką

wściekłość,

że zastrzelił najpierw przyjaciela, potem żonę, trupa tej ostatniej ułożył obok zwłok Hairiego i zwałokłszy z obojga odzież, zamascenizował **pozycję zdrady małżeńskiej...**

w teatrze miał oczy otwarte i widział, jak takie role odstawiali Feldman, Antoniewski, nawet Junosza Stępowski. I jeszcze jeden dowód, że w teatrze trzeba ciągle patrzeć i ciągle się czegoś uczyć. Nie podam wam tak często spotykanego w recenzjach opowiadania szkolnego o treści i fabule „Pana Topaza”: To są rzeczy zbyt bezpośrednie i wesołe, ażeby je zdradzać tym, którzy komedji Pagnola jeszcze nie znają. Jeżeli przyjdą do teatru, będą się napewno tak doskonale i niefrasobliwie bawić, jak ja i wielu ludzi inteligentnych. Satyra Pagnola jest wyostrzona jak stal damasceńska. Gdzie trafi, tam rani lekko, choć boleśnie. W komedjowej walce we florecy Francuzi prześcigają czasami Włochów. I myślałem sobie, że właściwie mój przyjaciel Raort w swej niedocenionej albo przedwczesnej komedji „Menazerja” tak samo zdzierał maski konwencjonalnej obłudy i ludzkiego lajdactwa. Lecz miał to ciężkie zbyt satyryczne cięcie, którym odplacili mi się recenzenci wszystkich obozów, a z którego

na swoje szczęście wyliźnął się przedko.

Nie mogę pisać konwencjonalnych recenzji o gnzie artystów, biorących udział w „Topazie”, bo wszystkich zaćmił Julek Dobrzański. Ten zakamieniał wśród kulis asceta teatralny miał stanowczo i bezwzględnie swój wielki i szczęśliwy wieczór. Przypomniał nam się znowu coś z dawnych dobrych czasów, kiedy aktora nie można było odłączyć od roli, bo stawał doskonałą symbiozę typu aktora i typu kreacji. Te krótkie słowa niech starczą Dobrzańskiemu za wszelki konwensans sprawozdawczych i aż do znudzenia powtarzanych frazesów.

Balka chwalcie nie będę, bo stałbym się nudny. Jego japońszczyzna drugiego aktu była jeszcze jednym dowodem, że w dekoracji teatralnej jest moonny jak stal. (Stahl). I gdy widziałem, jak na „Topazie” ludzie w bojach teatralnych osiwiłali, bawili się jak dzieci, niezrozumiale pustą salą przypomniła mi, że żyjemy w okresie filmowej komedji dźwiękowej, gdzie nie ma ani prawdziwej komedji, ani praw-

dziwego dźwięku. A jednak ludziska woła fałszywe kamienie, niż prawdziwy topaz.

Henryk Zbierzchowski.

*

Uroczysty wieczór operowy z współudziałem Amalji Kasprowiczowej.

Z środkiem przedstawieniem „Fausta”, opery Gounoda, łączyła się niezwykła uroczystość: Przedstawiciel Rządu, Wojewoda hr. Wojciech Gołuchowski udekorował Złotym Krzyżem Zasługi Amalję Kasprowiczową, artystkę opery i operetki lwowskiej.

W przerwie — między I. a drugą odsłoną — zebrali się na scenie artyści opery i dramatu z dyrektorem L. Czarnowskim na czele. Trzykrotnie rozległy się w amfiteatrze brzmienia zaintonowanej przez orkiestrę teatralną fanfary. W treściwym i serdecznym, pełnym polotu i pięknie wygłoszonym przemówieniu podniósł p. Wojewoda wielkie i niezapomniane zasługi, które położyła Amalja Kasprowiczowa w okresie swej przeszło półwiekowej na scenie teatrów lwowskich działalno-

Z DNIA.

Echa pewnej wizy y.

Lwów, 11. kwietnia.

P. Malon w czasie wojny był pułkownikiem, a obecnie jest posłem do parlamentu angielskiego i członkiem „Labour Party”. Już w roku 1919 podczas konferencji pokojowej, p. Malon był w Londynie członkiem angielskiej parlamentarnej komisji, która starała się wejść w bezpośredni kontakt z przedstawicielami narodów dążących do samodzielności.

P. Malon w dniu 30 marca wniósł interpelację w parlamencie angielskim na temat stosunków narodowościowych w Polsce.

Ponieważ jednak p. Malonowi udzielił on niedokładnych informacji o położeniu geograficznym Ukrainy, jako sumienny i pedantyczny Anglik przyjechał sam do Lwowa, aby przekonać się o jej granicach.

Nie mogłem z nim osobiście zetknąć się i to z następujących powodów: Primo: nie wiedziałem, że jest we Lwowie; secundo: wiedziałem, że mnie do niego nie dopuszczają, tertio: obawiałem się, jak to się komuś już przydarzyło, że gdy będę mówił z nim po angielsku, zdziwi się, że język polski jest tak podobny do angielskiego.

Z pobytu więc pana Malona mogę podać szczegóły tylko według „Dika”:

P. Malonowi podobała się bardzo schludność szkoły siostr Bazyliank. O szkole im. Szaszkiewicza nie mógł nic powiedzieć, ponieważ wpuszczono go tylko na korytarz.

Gdy dziennikarze ruscy żalili się, że dotychczas niema w Polsce ukraińskiego uniwersytetu i w trzech wschodnich województwach niema dotychczas autonomii narodowej, odpowiedział, że nic nie wie, ale odnośnie akta przestudjuje.

Gdy go dalej pytano, czy jest w Anglii grupa ludzi, któraby się tą sprawą interesowała, skonstatował, że do tej pory takiej grupy niema, a tak samo nikt w Anglii nie wie, jak mu dziennikarze ruscy opowiadali, że Rusini są u nas większością a nie mniejszością. Gdy go przyciśnięto do muru i żalono się, dlaczego Anglija tak mało interesuje się sprawami narodowych mniejszości, powiedział szczerze, co cytujemy dosłownie: „Anglicy mają za wiele własnych spraw pierwszorzędnej wa-

ści. Orazę, która wywarła na licznej publiczności onegdaj audytorjum niezwykle wrażenie — tem głębsze, że uroczystość odbyła się na scenie, czyli na terenie działalności tej niespożytej i tak niezwykle zastrzonej siły artystycznej — zakończył hr. Gołuchowski temi słowy: „W imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej dekoruję Panią Złotym Krzyżem Zasługi”. I znów rozległy się dźwięki fanfary orkiestralnej, którym wtórowały niezliczone i entuzjastyczne oklaski publiczności, zapelniającej po brzegi widownię Teatru Wielkiego.

Po tym oficjalnym akcie zabrał głos dyrektor L. Czarnowski i wspominał w swem rzetelnym przemówieniu o 50-letnim w r. 1922 jubileuszu Amalji Kasproviczowej, a do serdecznych swych życzeń, oraz do wyrazów uznania dla talentu i pracy sędziwej artystki dorzucił te pamiętne słowa: „Gdyby kiedykolwiek zbliżyła się do Ciebie, Czcigodna Pani, jakaś przykra chwila zwątpienia lub smutku, wówczas spojrzysz na ten Złoty Krzyż Zasługi, którego widok i myśl o tak chlubnej prze-

Strzały na placu Smolki.

NIEUDAŁA UCIECZKA ZŁODZIEJA.

Lwów, 11. kwietnia.

(—) Wczoraj około godziny 10 rano przechodnie znajdujący się na pl. Smolki, ul. Mickiewicza i Kościuszki byli świadkami pościgu dozorca więziennego za zbiegłym więźniem i strzałów oddanych przez eskortanta za owym więźniem. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności strzały te nie zraniły nikogo z przechodniów.

Około godziny 10-tej starszy już wiekiem dozorca więzienia karnego Kazimierz Bor, eskortował złodzieja Karola Willnera — zasądzonego na kilkumiesięczne więzienie — z sali sądowej przy ul. Batorego do gmachu więziennego przy ul. Kazimierzowskiej. Willner widząc przed sobą starszego człowieka, postanowił skorzystać z tej okazji pełen nadziei, że uda mu się zbiec i gdy obaj znaleźli się w pobliżu pl. Smolki Willner rzucił się do ucieczki. Dozorca Bor strzelił za uciekającym dwa razy

i drugim strzałem zranił go w nogę. Raniony złodziej zaniechał dalszej ucieczki, a gdy Bor go dopadł ponownie, wówczas powstało zbiegowisko gapiów, a obecny wśród nich szofer Karol Kruszon począł podburzać zebranych przeciwko dozorce więziennemu, który znalazł się nie-

bawem w krytycznej sytuacji. Na szczęście zjawili się na miejscu funkcjonariusze policyjni, oraz zastępca komendanta miasta, kom. Sędzimir, który zaprowadził porządek i po spisaniu protokołu z Kruszonem, wygotował przeciwko niemu doniesienie karne do Prokuratury o zbrodnię gwałtu publicznego i podburzania. Ranionego złodzieja dozorca Bor odwiózł autem do szpitala więziennego.

Osobliwy zakład.

JEDEN ZE ŚMIAŁYCH LOTNIKÓW PRZEPLACIŁ GO ŻYCIEM.

(Do temy na str. 1).

Lwów, 11 kwietnia.

(—) Ameryka jest krajem najrozmaitszych rekordów i równie rozmaitych — zakładów... Ofiarą takiego zakładu padł w tych dniach młody sportowiec amerykański, 21-letni Edward Darthon.

On i jego dwaj przyjaciele: 30-letni Karol Schmidt i 28-letni John Burke,

odbyli razem wyprawę lotniczą na daleką północ. Bez przeszkody przybyli oni do leżącego nad morzem miasteczka portowego, Talkville. Tutaj rozłożyli się obozem. W pewnym momencie wybuchła na morzu

burza.

Niebo zasłoniło się czarnymi chmurami, pioruny strzelały raz poraz, rzęziła ulewa potokami łączyła niebo z morzem...

Wówczas jednemu z lotników, mianowicie Schmidtowi, strzeliła do głowy osobliwa myśl:

— Słuchajcie! — rzekł do przyjaciół. — Czy widziacie ten rozszalały żywioł?... Jakże ponętną rzeczą byłoby wznieść się teraz w przestworza, zmierzyć się twarzą w twarz z burzą i — odnieść zwycięstwo!... Proponuję wam, abyśmy spróbowali tego wyczynu sportowego... Temu, kto zwycięży, i utrzyma się w powietrzu co najmniej przez kwadrans, gotów jestem wypłacić 100.000 dolarów...

Przyjaciele jego byli takimi samymi ryzykantami, jak on, i zgodzili się na tę niebezpieczną propozycję... W kilka chwil później

trzy samoloty

wzniosły się w powietrze... A po jakimś czasie urząd radio - telegraficzny w Talkville został zaalarmowany sygnałem S. O. S., wzywającym pomocy dla jednego z samolotów, krążących nad zatoką nadbrzeżną... Oczywiście nie było mowy o niesieniu ratunku, a sygnał był tylko aktem ostatecznej rozpaczki Edwarda Darthona, który śmiercią przeplacił swoje zuchwaństwo... Dwaj inni lotnicy wyszli cało z tej opresji.

Rycina nasza przedstawia ową trójkę hultajską lotników. Po lewej stronie widzimy Schmidta, po prawej u góry Burkera, a u dołu nieszczęśliwego Darthona.

Spaliły się dwa objekty przemysłowe

1 TARTAK W ZWIERZYŃCU I 1 ODLEWNIA ŻELAZA W NADWÓRNIU.

Lwów, 11. kwietnia.

(—) W ostatnich dniach w województwie tarnopolskiem wydarzyły się dwa pożary obiektów przemysłowych i wyzwały właścicielom dotkliwe straty.

Jeden z tych pożarów wybuchł w tartaku firmy Weingarten w Zwierzynie obok Turki. Tartak ten od kilku już lat jest nieczynny, będąc przedmiotem sporu sądowego i znajdując się pod przymusowym zarządkiem z powodu niewypłacalności wierzycieli. Ogień wybuchł w hali tartacznej, następnie

przeniósł się na halę maszynową, które doszczętnie spłonęły. Szkoda wynosi około 200.000 zł. Wstępne dochodzenia wykazały, że pożar powstał skutkiem podpalenia przez nieznaną sprawców.

Drugi pożar wybuchł w Nadwórnie w odlewni żelaza firmy „Karpaty”. Pożar zniszczył magazyn fabryczny wraz z formami do odlewów i materiałami stolarskimi, wskutek czego firma poniosła szkodę na 70.000 zł. Przyczyny pożaru narazie nie ustalono.

Pożar willi w Jaremczu

(Od naszego korespondenta.)

Jaremcze, w kwietniu

Onegdaj spłonęła willa „Gizela” w Jaremczu, własność Struma, o 30 pokojach, w której latem prowadzony jest pensjonat. Właściciele zamieszkują zimą drugi budynek. Z powodu świąt Wielkanocnych porządkowano mieszkanie, a gospodyni gotowała tymczasem w niezamieszkanym willi. Prawdopodobnie powstał pożar w kuchni. — Willa ubezpieczona jest na sumę 40 tys. zł. Mimo to właściciele poniosą dużą stratę, ponieważ budynek o 30-tu pokojach nie wybudują kosztem tej kwoty.

Psychoza Kutjepowska w Paryżu.

EMIGRANCI ROSYJSKY DRŻĄ O SWOJĄ SKÓRĘ.

Lwów, 11. kwietnia.

(—). Liczne awanturyczne opowiadania i pogłoski, dotyczące

tajemniczego zniknięcia

generała Kutjepowa (takie straszaki, jak „szary samochód”, „fałszywy policjant”, „kobieta w szarym płaszczu” i t. d.) — wywołały

silną psychozę

wśród rosyjskich emigrantów, przebywających obecnie w Paryżu.

Świadczy o tem następujący fakt, o którym rozpisyują się obecnie dzienniki paryskie.

Były oficer armii Wrangla, Szymon Apanazjew w tych dniach udał się do

prezydium policji w sprawie paszportu. Jakiś policjant miał go zaprowadzić do pewnego urzędnika. Gdy policjant skierował się w boczne, ciemne przejście, Apanazjew przeraził się niezmiernie i był przekonany, że jest to przybrany za policjanta

zbir bolszewicki.

W pewnym momencie podstawił nogę policjantowi, a ten upadł. Wówczas oficer począł uciekać. Schwytano go jednak i uwieziono. Sąd w uwzględnieniu okoliczności łagodzących skazał go tylko na 50 franków kary pieniężnej.

szłości osłodzi Ci wszelkie zmartwienia”. Zbytecznym byłoby dodawać, że podniosły nastrój na sali, niemilkące w audytorjum oklaski, i okazałe upominki kwiatowe, wręczone artystce — jako niezrównanej przedstawicielce Marty Schwertlein — po III akcie „Fausta”, potęgowały jeszcze znaczenie chwili i tego uroczystego wieczoru 9 go kwietnia. Z wygłoszonymi przez świetnych mowców życzeniami wszelkich — do stu lat — pomyślności solidaryzowała się widocznie cała publiczność. I niżej podpisanemu sprawozdawcy przysługuje prawo dorzucenia tu niemiłej serdecznych słów: Ad multos annos!

Recenzję o wykonaniu opery Gounoda — względnie garstkę, dotyczących przebiegu wieczoru i gościnnych występów uwag krytycznych, podam w następnym numerze „Gazety Porannej”.

Fr. Neuhauser.

Uroczysty koncert Pieśni i Poezji greckiej.

Lwów, 11. kwietnia.

W roku bieżącym przypada stulecie wyzwolenia Grecji z pod jarzma tureckiego. Celem uczczenia tej wielkiej i radosnej rocznicy dla całego świata należącego do wielkiej rodziny kultury helleńskiej, urządził Komitet lit. art. „Esperanto” we Lwowie pod honorowym protektoratem ministra Grecji w Warszawie Grzegorza Lagoudakis oraz najwyższych przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych we Lwowie, w środę 9. bm. w sali Kasyna i Koła lit. art. uroczysty koncert pieśni i poezji greckiej.

Zagałę Akademię p. Henryk Schnützer podkreślając, że obchód jubileuszu setnej rocznicy odrodzenia Grecji jest więcej aniżeli objawem sympatii dla zaprzyjaźnionego państwa, gdyż Grecja jest drugą ojczyzną dla całego świata, czerpiącego swą kulturę ze źródeł helleńskich. Następnie scharakteryzował mowca ten przedziwny czar Hellady, ogarniający ją każdego, kto wstąpi na tę ziemię, pełną wielkich wspomnień i pomników przeszłości. W dalszym ciągu przedstawił mowca życie Grecji współczesnej, podkreślając, że wielka przeszłość nie zwalnia się bynajmniej swoimi gruzami na żywotność tej rasy wiecznie młodej, zdolnej do kształtowania w duchu nowoczesnym swej teraźniejszości i przyszłości.

Z historycznym pogłębieniem przedstawił następnie prof. Ryszard Ganszynie dzieje oswobodzenia Grecji, podkreślając, że w tej długoletniej walce o wyzwolenie Hellady stanęły obok dzieci tej ziemi, nie państwa polityczne, ale kwiat każdego narodu, poeci, artyści, uczeni. W walkach tych krew polska popłynęła także obficie.

Program artystyczny wieczoru stanął na nader wysokim poziomie i był wspaniałą ilustracją nowoczesnej poezji, jakoteż pieśni ludowych nowogreckich. Na wstępie p. Edyta Reimierówna z wielką kulturą muzyczną odegrała „Gluck Saint Saensa” fragment „Alceste”. Z nastrojową interpretacją otworzył p. Tadeusz Szymonowicz „Pieśni ludowe nowogreckie”. Prof. Krzyżanowski potęgą swego niezwykle metalicznego, a przy tem gładkiego głosu, umiał wydobyć isticę posagową wielkość z pomników ateńskich w „Odzie” Panagiotisa Soutsosa przekł. L. Sternklar, przedziwny czar „Narodzin Afrodyty”, Heredje, przekł. T. Bocheńskiej, smętek znikomości rzeczy ludzkich Rangabe „Ozymayas” i „Tulazze świata”, przekł. A. Grabowskiej. Z właściwą sobie maestrią odśpiewała p. Helena Pu-

chańska szereg pieśni ludowych nowogreckich, zaś p. Józef Wolski niemniej pięknie zaprodukował „Uroczyste pieśni starogreckie”. Pierwiastek humoru wpro-

wadził do wieczoru prof. Krzyżanowski recytacją bajki Bikelasa „Protestujemy”, którą współtwórczo przełożył z prozy znany polski bajkopisarz prof. Leon Żypowski. Za akompaniament fortepianowy należy się pełne uznanie p. Jadwidze Szymonowiczowej. Publiczność nagradzała wszystkich wykonawców długimi walemi żywymi oklaskami.

W zast. J. P.

Obchód pięciowiecza epopei Joanny d'Arc

NIE SKOŃCZYŁ SIĘ NA JEDNYM ROKU.

Lwów, 11. kwietnia.

(jp) Entuzjazm dla narodowej bohaterki Joanny d'Arc przejawia się we Francji w 5-wieczu wielkiego bohaterskiego porywu „Dziewicy Orleańskiej” z niezwykłą siłą. — Obchody pamiątkowe nie skończyły się z rokiem bieżącym rocznicą zwycięskiego, triumfalnego pochodu „Dziewicy”. Nie dość, że w punktach najważniejszych drogi, odbytej przez Joannę r. 1429 od Vaucouleurs do Orleanu aż po Reims, odbyły się wspaniałe uroczystości, w ślad za nimi poszły wszystkie inne miasta francuskie.

Naogół erygowano więcej niż 50

pamiątkowych kamieni, mających przypominać nie tylko Francuzom, ale wszystkim zwiedzającym Francję, wielki cud ocalenia kraju przez małą wieśniaczkę.

Teraz w dalszym ciągu komitet obchodowy zapowiada dalsze uroczystości i obchody na rok 1930 i 1931, które mają przypomnieć współczesnemu światu, już nie tylko zwycięstwa Dziewicy, ale etapy jej niewoli i stacje kalwaryjskie od Compiègne po Rouen. — Sporządzono niezliczone fotografie miejsc pamiątkowych oraz mapę świętego pochodu „Dziewicy”, które mają ilustrować ten wyjątkowy jubileusz.

Pożar na placu Targów Wschodnich.

SPALIŁ SIĘ MODEL SZYBU FIRMY „GALICJA”.

Lwów, 11 kwietnia.

(—) Wczoraj rano po godzinie dziesiątej mieszkańcy pierwszej dzielnicy zauważyli kłęby czarnego dymu, unoszącego się nad placem Targów Wschodnich, a równocześnie rozpierzchono wieści, iż szereg budyneków na Targach Wschodnich stoi w płomieniach. Wieści te okazały się grubo przesadzone, albowiem jedynie jeden obiekt padł pastwą pożaru, a mianowicie model szybu naftowego, wraz z wieżą wiertniczą, stanowiący własność firmy naftowej „Galicja”.

Wezwana telefonicznie straż pożarna przybyła szybko na miejsce, ale już w chwili, gdy budynek zawalił się, wobec czego ograniczyła się ona do gaszenia dopalających się zgliszcz i tłących pobliskich drzew i słupów telefonicznych. Ogień powstał prawdopodobnie jeszcze w nocy w wewnątrz w zamkniętym szczelnie pawilonie, gdzie spokojnie rozwijał się, aż został zauważony rano w momencie, gdy płomienie objęły już wieżę wiertniczą. Cały pawilon zbudowany z drzewa suchego, przesyconego, jak się okazało materiałami łatwo palnymi, jak oliwą i

smarami, momentalnie stanął cały w płomieniach i o uratowaniu go nie mogło być mowy. Z powodu panującego wichru zachodziła obawa, że płonące żagwie i iskry wywołają pożar w sąsiednich obiektach, wobec czego straż pożarna w pierwszym rzędzie zajęła się zabezpieczeniem tych budynków przed groźącym im ogniem. Mimo to okazało się, że poczęły się palić za-

Kursy wakacyjne

DLA NAUCZYCIELSTWA SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Lwów, 11. kwietnia.

Kuratorjum O. S. Lwowskiego w porozumieniu z Ministerstwem W. R. i O. P. organizuje w miesiącu lipca i sierpniu b. r. 14 państwowych i 4 prywatne kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół powszechnych, a to:

a) państwowe: we Lwowie: psychologiczno-pedagogiczny, geograficzny, radiotechniczny i wychowawczy; w Brodach: matematyczno-fizyczny; w Brzeżanach: pedagogiczny (dla nauczycieli szkół niżej zorganizowa-

nych); w Czortkowie: pedagogiczno-techniczny; w Kutach: biologiczny i języka ruskiego; w Przemyślu: śpiewu i muzyki; w Rudniku n. S.: wychowania fizycznego; w Stanisławowie: polonistyczny; w Tarnopolu: historyczny i w Zaleszczykach: nauki o Polsce współczesnej i pedagogiki.

b) prywatne: w Przemyślu rysunków i robót ręcznych, w Zaleszczykach biologiczny, w Niżniowie psychologiczno-pedagogiczny, w Ustrzykach Dolnych rysunków i robót ręcznych.

Wszystkie kursy odbędą się w czasie od 3 do 30 lipca (kurs radiotechniczny od 3 do 19 lipca), z wyjątkiem kursu rysunków i robót ręcznych w Ustrzykach Dolnych, który odbędzie się w czasie od 14 lipca do 8 sierpnia. Zapisy na kursy należy uskuteczniać wyłącznie przez Rady szkolne powiatowe.

Już nadeszły

na Wiosnę i Lato „OSTATNIE NOWOŚCI” na płaszcze i suknie damskie „TWEEDY” w olbrzymim wyborze do Firmy

ANTONI UWIERA
LWÓW, UL. HALICKA L. 10.

Do filii w Drohobyczu, Stryju Tarnopolu i Tarnowie również.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 12. IV. 1930.

JO HANNES ROESSLER.

UBRANIE.

Willy Wecker miał doskonałą okazję do zrobienia dobrego interesu. Ta okazja była resztką materiału na ubranie. Równie trzy metry. I tylko za 30 marek.

Towar bardzo się podobał Weckerowi. I po namyśle, kupił on resztkę.

*

Willy Wecker poszedł do krawca Schneidra.

— Może mi pan z tego towaru uszyć ubranie?

— Wiele metrów?

— Trzy.

— Jaka szerokość?

— Sto sześćdziesiąt.

Krawiec Schneider liczy, kalkuluje, pisze i wreszcie oświadcza:

— Nie, nie mogę. Przy najlepszych

chęciach nie mogę. Zbyt mało materiału.

*

Willy Wecker zaniósł towar do krawca Schnimpfa.

— Może mi pan z tego towaru uszyć ubranie?

— Wiele metrów?

— Trzy.

— Jaka szerokość?

— Sto sześćdziesiąt.

Krawiec Schnimpf liczy, kalkuluje, pisze. I wreszcie oświadcza:

— Dobrze, uszyję panu. Będzie trochę skąpo, ale postaram się. Uszyję.

*

Ubranie jest już uszyte. Willy Wecker przymienia. Jest trochę ciasne ze wszystkich stron, ale leży nieźle. Willy Wecker przegląda się w lustrze. I nagle dostrzega z tyłu małego synka krawca. Przygląda mu się zdumiony. Przysuwa się bliżej.

— Zdaje mi się — mówi wreszcie

— że chłopiec ma spodnie z mojego materiału?

— Tak jest — odpowiada krawiec. Tu się trochę wykołoiło, tam trochę zostało i starczyło na spodnie.

Willy Wecker jest zdumiony.

— Niech mi pan w takim razie wytłumaczy zagadkę — zwraca się do krawca. — Nim przyszedłem do pana, udałem się do krawca Schneidra. Powiedział mi, że z trzech metrów nie może uszyć ubrania. A pan uszył ubranie i w dodatku jeszcze spodnie dla swego synka?

Krawiec Schnimpf uśmiechnął się.

— Tamten krawiec pana nie oszukiwał. Powiedział prawdę. On z trzech metrów nie mógł nic zrobić.

Ależ dlaczego?

— To zupełnie proste. Jego synek jest o cztery lata starszy od mego. — Więc on musi od klienta otrzymać na ubranie trzy i pół metra.

Tłum. C. S.

kradzież artykułów spożywczych na szkołę Abrahama Parnasa, Eugenjusza Białowskiego za kradzież portmonetki Franciszkowi Cechowi, Stanisława Niezabitkowskiego, lat 14, z Zamarstynowa za kradzież kury na szkodę Steinberga, Filipa Kowalczyka i Ludwika Rzęsę, poszukiwanych za kradzież, oraz Janię Wywrocką za wywołanie awantury na ul. Gródeckiej.

(—) **Ucieczki z domu.** Antoni Romański, zam. przy ul. Zamarstynowskiej 52, doniósł policji, że syn jego Tadeusz, liczący lat 15, zbiegł z domu i dotąd nie wrócił. — Marja Herstahl, zam. Leona Sapiehy 83, zawiadomiła policję, że zamieszkała u niej 10-letnia Otta Fojaser, wydalila się onegdaj z domu i dotąd nie wróciła.

Koldry z prawdziwej wełny, brokatowe, satynowe także na wełnianej wacie chińskiej, derki i koce białostockie najnowsze wzory we wielkim wyborze na składzie. Firma Wittels, Lwów, Rutowskiego 7. naprzeciw Katedry. Ulgi w splatach.

Trenschkoaty na miary najnowszego kroju, zarzutki wiosenne, raglany z bielskich materiałów wełnianych, jakoteż impregnowanych na podpince wełnianej wykonane gustownie i solidnie u firmy Wittels, Lwów, Rutowskiego 7, naprzeciw Katedry. Cena reklamowa zł. 150.— za trenschkoat gabardynowy. Ulgi w splatach. 3599-6

DLA PAN I PANÓW

Demi-Saison, Płaszcze, Trench-coaty, Kurtki lodenowe i skórzane w wielkim wyborze

poleca

AMERICAN HOUSE

Lwów, Kopernika 5. tel. 44-78

Zaparcie. — Wszystkie środki rozwalniające cieszą się zawsze szybko przemijającą wziętością wbrew wszelkim zapewnieniom, czynionym w licznych ogłoszeniach i krzykliwych reklamach; jedynie tylko Cascarine Leprieux zyskała sobie od szeregu lat trwałe uznanie jako środek niezawodny dzięki swojemu świetnemu działaniu na gruczoły dróg trawiennych. Sprzedaż we wszystkich aptekach. 3346

Traktat handlowy z Niemcami stawia nas przed nowymi zadaniami. Nie wystarczy ponownie nawiązanie dawnych stosunków handlowych, główne zadanie

FEJLETON „GAZ. POR.” z 12. IV. 1930.

„KRÓL DAWID” HONEGGERA.

Lwów, 11. kwietnia.

Polskie Towarzystwo Muzyczne we Lwowie przygotowuje Honeggera oratorium „Król Dawid”, które zostanie dwukrotnie wykonane 13. i 15. kwietnia br.) przy współudziale pierwszorzędnych solistów światowej sławy, orkiestry i chórów pod batutą Dyr. Dr. Adama Soltysa. — Ponieważ dzieło na tle biblijnym skoncypowane należy do najlepszych w swoim rodzaju i wszędzie gdzie tylko zostało wykonane osiągnęło sukces bardzo wielki, zamieszczamy szkic biograficzny i genetyczny dzieła i jego twórcy.

Artur Honegger urodził się 10. marca 1892 r. w Le Havre w Szwajcarii, rozpoczął swe studia muzyczne w mieście rodzinnym pod kierownictwem Roberta Charlesa Martina, kontynuował je w Konserwatorium w Zurychu, a ukończył je w Konserwatorium w Paryżu u Wiedera, d-Indy'ego i Godalge-go. Pierwsze jego utwory powstały w pierwszych latach wojny; w roku 1917 grano je w sali Huyghuesa na koncertach o charakterze czysto prywatnym. Świat dowiedział się o nim jednakowoż dopiero po wykonaniu jego muzyki do dzieła „Le Dit de jeux du monde” w teatrze Colombier (1918), po odegraniu symfonicznego poematu „Le Chant de Nigamon”, niektórych części z misterjum „La Mort de Sainte Almee-

Z MIKOLASCHÓW

MARJA LEWICKA

wdowa po radcy Sądu apelacyjnego
zaopatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 10. kwietnia 1930 roku w 87. roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 12-go kwietnia 1930 r., o godz. 3-ciej pop. z domu żałoby przy ul. Kurkowej l. 5 na cmentarz Lyczakowski, na który to obrzęd Krewnych i Znajomych zapraszają

Dzieci i wnuki.

NABOŻENSTWO ŻALOBNE odbędzie się w kościele N. P. Marji Śnieżnej w poniedziałek, dnia 14. kwietnia 1930 r., o godz. 8.30 rano.

polegać musi na umiejętnym wyszukaniu takich. Szybka orientacja i znajomość rynku jest nakazem chwili, o ile nie chcemy być zdystansowani. Nawiązując kontakt z zagranicą, musimy znać przede wszystkim rynek własny. Znane usługi w tym względzie odda wydana obecnie poraż czwartą, nakładem Towarzystwa Reklamy Międzynarodowej Sp. z o. o. Jen. Repr. Rudolf Mosse — Księga Adresowa Polski dla Handlu, Przemysłu, Rzemiosł i Rolnictwa na rok 1930.

Dużo radości sprawia każdej Pani zakupiony u nas kapelusz. Salon mód E. Gepert, Fredry 9. 3401

Koniec ubiegłego stulecia przyniósł zasadniczą zmianę w dziedzinie wytwórczości obuwia. Zmiana ta wyraziła się w daleko idącym zmechanizowaniu tej gałęzi, która w krótkim czasie w Zachodniej Europie całkowicie zabiła rzemiosło obuwiane.

W Polsce zmiana ta nie zaznaczyła się tak gwałtownie, niemniej jednak i tu obuwiany przemysł mechaniczny robi duże postępy. Obecnie w Polsce istnieje mniej więcej przeszło trzydzieści poważnych fabryk obuwia, na czele których bezsprzecznie wysuwa się Fabryka Obuwia Mechanicznego „Cetanja” Sp. Akc., która przejąwszy urządzenia i budynki Sp. z o. o. „Ceda”, dopiero od połowy roku zeszłego rozpoczęła swoją działalność.

Sp. Akc. „Cetanja” należy do najważniejszych i najlepiej w Polsce urządzonych fabryk obuwia. Obecnie przeprowadzona reorganizacja przewiduje daleko idącą modernizację produkcji, która stawia fabrykę w rzędzie najlepiej wyposażonych zakładów zachodnio-europejskich.

Już obecnie wyroby Sp. Akc. „Cetanja” dzięki doskonałym urządzeniom technicznym i fachowemu kierownictwu, należą do najlepszej marki. Mimo że są

one niezbyt droższe od wyrobów innych fabryk, jednak ich wysoka jakość sprawia, że są najbardziej w Polsce poszukiwane. Fakt ten najlepiej świadczy o wartości wyrobów firmy „Cetanja”. O tem samem zresztą świadczy lista odbiorców firmy, wśród których między innymi znajdujemy wszystkie na wykwintniejsze magazyny stolicy i prowincji.

Firma pozostaje pod kierownictwem długoletniego w tej dziedzinie wytwórczości fachowca — Przesza Zarządu Spółki p. B. Cellina, który wspólnie ze swymi synami, ludźmi z wyższym wykształceniem, postawił sobie za zadanie zorganizować wytwórczość na tak wysokim poziomie zarówno jakościowym, jak i ilościowym, aby w możliwie szybkim czasie wyrugować z rynku polskiego wyroby zagraniczne.

Na srebrnym ekranie.

Kino Kopernik i Marysienka: „Bezbronne dziewczę” i „Hultaj”.

Lwów, 11. kwietnia.

(?) Razem dwadzieścia aktów i blisko trzy godziny siedzenia. Trochę za dużo nawet dla najbardziej zagorzałego miłośnika kina. Bezbronne dziewczę, to dramat, a raczej tragedia studentki, szafnibonej przez apasza. Odtwórczyni tytułowej roli p. Ewelina Holt, uczuciową swą grą wybiła się na czoło zespołu, który nie potrafił dotrzymać jej kroku.

Lepszą od dramatu była komedia „Hultaj” z Rod la Roque. Była bezpretensjonalna, miała moc komicznych sytuacji, a cały zespół odpowiedział zadaniu. Zakończenie komedii nieoczekiwane, typowo amerykańskie, nie świadczy dobrze o pomysłowości

stuska do wodza, króla i proroka. Jeszcze na dwa miesiące przed premierą dyrekcja teatru nie miała odpowiedniego kompozytora, któryby stworzył muzykę do dramatu biblijnego. Wreszcie zwrócono się do Honeggera, którego od razu ogarnął zapał dla osnowy i idei dramatu o królu Dawidzie, uchwycił też natychmiast właściwy i odpowiedni charakter dzieła i zrozumiał jak należy wyrazić go muzycznie. Pracę nad partyturą rozpoczął 25. lutego 1921 r. ukończył ją 28. kwietnia tego samego roku. Nie mogąc liczyć się z tem, że będzie mógł poprawić Honegger musiał przy pracy swej polegać jedynie na tem, co mu jego genjusz dyktował. Z tego wynika już, że dzieło to wykazuje przede wszystkim jedną cechę charakterystyczną: bezwzględna żywotność. Do tego dołączyć należy odczucie, przejrzystość, różnorodność i porywający wzrost. Śmiało rzecz można, że jeśli kiedyś dzieło dało poznać w swym twórcy urodzonego muzyka, odnosi się to całkowicie do „Króla Dawida”.

Obydwa zasadnicze elementy muzyki Honeggera i tu wysuwają się na pierwszy plan: siła żywotowa wraz z porywającym polem, przy melodyjnej, prawie rozmarzonej lirycy. Przytem sposób wyrażania jest bezwzględnie przejrzysty i precyzyjny. Honegger jest mistrzem w ostrem charakterowaniu i obrazowaniu, harmonicznie wprowadzie jaskrawymi, ale też i silnie sugestywnymi barwami, jakoteż w bezwzględnym wyczerpaniu momentów nastrojowych. Wspaniale potrafił on zastosować swą muzykę do słów biblijnych przesiąkniętych uroczy-

zarówno reżysera, jak i autora scenariusza. Ilustracja muzyczna z programu na program lepsza.

Ze sportu.

CZARNI RUSZAJĄ DO BOJU O PUNKTY.

Lwów, 11. kwietnia.

Niedzielne zawody Cracovii z Czarnymi budzą wielkie zainteresowanie. Drużyna krakowska cieszy się bowiem we Lwowie wielkim wzięciem, to też każdorazowy występ jej zwabia na boisko tłumy publiczności. Atrakcyjność niedzielnego spotkania zwiększa fakt, że będzie to pierwszy ligowy popis Czarnych, którzy napewno dołożą wszystkich starań, by start wypadł jak najlepiej. tembardziej, że chodzi tu o cenne punkty.

Zawody odbędą się o 4-tej popoł. na boisku L. L. K. S. Czarni, poprzedzi je spotkanie o mistrzostwo klasy A Lechja-Switez. Przeprowadź bilety po cenach niższych w aptece dra Stenzla, oraz firmie A. Koniewicz, przy ul. Batoroego 12. już się rozpoczęła.

ROZSTAWNY BIEG NA PRZELAJ.

Serję biegów terenowych urozmaici w najbliższą niedzielę nowa interesująca konkurencja. Będzie nią rozstawny bieg na przelaj 4 x 3000 mtr., organizowany przez L. K. S. Pogoni o srebrny puhar Klubu. Warunkiem zdobycia puharu na własność jest trzykrotne bezpośrednie lub pięciokrotne wogóle zwycięstwo.

Zgłoszenia do ciekawego biegu tego przyjmują codziennie sekretariat Pogoni w godzinach wieczornych w lokalu Klubu.

BIEG NA PRZELAJ CZARNYCH.

I. L. K. S. Czarni urządza w niedzielę, 13. bm. o godz. 11-tej wewnątrzklubowy bieg na przelaj, dla pań i panów. Trasa wynosi dla pań około 1 km., juniorów około 3 km. i seniorów około 5 km. Zgłoszenia przed biegiem.

UKRAINA JANINA

Zawody o mistrzostwo A klasy odbędą się w niedzielę 13. kwietnia o godz. 11.30 na boisku Sokoła-Batka za rogatką Stryjską. Poprzedzą zawody o mistrzostwo B kl. Ukraina 2—Czarni 2 o g. 9.30 przedpoł.

KORTY NA CYTADELI!

Klub sportowy 19. pp. „O. L.” zawiadamia PT. publiczność, że już od dnia 12. kwietnia będzie mogła korzystać z kortów tenisowych. Zamówienia miesięczne i tygodniowe przyjmuje się codziennie na boisku sportowym „Cykada”, tel. nr. 53—44.

sta wzniosłością mowy proroków, tę niejako okrywając blaskiem. Przytem ujawnia zadziwiająca siłę i przy swej krótkości niesłychaną moc wyrazu, jakoteż głębokie i bogate uczucie. W każdym epizodzie wyczuł zawartą w nim treść muzyczną, zawsze zachowując jednolity charakter. Tylko tam muzyka jego przybiera szeroki gest — gdzie wymaga tego deskryptywny efekt (zaklęcie wiedzy z Endor, taniec Dawida). Ogółem numery pojedyncze zaledwie przekraczają trzydzieści taktów. Powodzenie dzieła w tem pierwszym brzmieniu spowodowało Honeggera do wystawienia go także w sali koncertowej. Pierwotnie dramat sceniczny „Król Dawid” został zmieniony na pewnego rodzaju oratorium i przystosowany do sali koncertowej. Akcja dramatu przeszła w rolę „opowiadającego” a muzyka snuje swą barwną wstęgą czasem melodramatycznie potęgując opowiadanie. Koncentracja muzyczna następuje w pojedynczych pieśniach, chórach i orkiestralno-symfonicznych partjach.

Partytura Honeggera jest przy całej swej „prawie schematycznej prostocie” (słowa samego Honeggera) a może właśnie dzięki tejże — nadzwyczajnie efektowna i zdradza w każdej nucie suwerennego mistrza. Otwiera ona drogę do nowego stylu oratoryjnego. Słuchacz odczuwa ciągle, że prawdziwie powołany stworzył dzieło to, z tem opętaniem artystycznym, które nieodzowne jest dla powstania arcydzieła, zdolnego porwać wszystkich: fachowców i miłośników.

Kronika gospodarcza.

Meble politurowane a świadcę wąż pizę yslowe.

Wyjaśnienie Min. Skarbu spowodowane interwencją Izby przemysłowo handlow. we Lwowie.

Lwów, 11. kwietnia.

Na skutek interwencji Izby przem. handl. we Lwowie ministerstwo skarbu udzieliło podwładnym organom skarbowym wyjaśnienia, że dla prowadzenia drobnej sprzedaży mebli politurowanych wymagane jest w myśl przepisów zawartych pod literą f) p. 2. kategorii drugiej rozdział I. części II. lit. A. załącznika do art. 23. ustawy o państwowym podatku przemysłowym nabycie świadectwa przez myślowego II. kategorii handlowej tylko wówczas, o ile meble politurowane mają cechy produkcji wytworniejszej. Nie było natomiast intencją ustawodawcy po ciąganie do świadectw przemysłowych II. kategorii handlowej drobnej sprzedaży zwyczajnych tanich krajowych mebli politurowanych. Intencja ta bowiem

klady obróbki drzewa itp. Od czasu istnienia zaskarbiła sobie firma uznanie Odbiorców, krocząc śmiało ku świetnemu rozwojowi.

GIELDY.

GIELDA LWOWSKA.

Lwów, 10. kwietnia.

Na giełdzie pieniężnej ruch zwiększony, tendencja niejednolita, usposobienie żywsze.

GIELDA ZBOŻOWA.

Lwów, 10. kwietnia.

Na giełdzie zbożowej pszenica, żyto i jęczmień spadły w cenie, tendencja niżkowa, usposobienie spokojne.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 10. kwietnia. (PAT). 4 procentowa pożyczka inwestycyjna 122.25, 5 proc. pożyczka dolarowa 75.50, 5 proc. pożyczka kolejowa 1926 51, 8 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 94, 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 9, 8 proc. Obligacje B. Gosp. Kraj. 94, te same 7 proc. 83.25.

Waluty i dewizy: Dolary 8.88, Belgja 124.40, Holandja 357.40, Kopenhaga

dyn 34.47 3/8, Madryt 89, Medjolan 37.14 trzy czwarte, Nowy Jork 708.45, O syo 189.60, Paryż 27.75 3/8, Praga 20.97 3/8, Sofja 5.13 1/8, Sztokholm 190.35, Warszawa 79.67 i pół, Zurych 137.31, Amerykańskie 707.10, Niemieckie 168.94, Francuskie 27.67, Włoskie 37.18, Jugosłowiańskie 12.46, Szwajcarskie 136.96, Czeskie 20.95, Węgierskie 123.91, Renta majowa 164, Renta lutowa 190, Renta koronowa 162, 4 proc. Karl Ludwigsbahn 330, Dunaj, Sae, Adria 92.50, Phönix Loeben 249, Bankerein Wien 19.85, Credit Oesterreich 51, Escompte Niederoster. 163.30, Laenderbank 28.05, Merkurbank 20.94, Nationalbank Oesterr. 330, Zinostenska 100, Dunaj Seve Südbahn 12.70, Ford Nordbahn 104.6, Lwów-Czerniowce 49, Rima 97.30, Skodawerke 392, Zielcniowski 44.75, Karpaty 4.75, Alpy 34.15.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych, 10. kwietnia. (PAT) Paryż 20.21, Londyn 25.10, N. Jork 5.16, Bruksela 72.02, Włochy 27.14.50, Hiszpanja 64.50, Amsterdam 207.25, Berlin 123.16, Wiedeń 72.72, Sztokholm 138.70, Oslo 138.15, Kopenhaga 138.20, Sofja 3.74.50.

8.80.50. dolary kanad. 8.80.00—8.80.00, kor. czeskie 0.26.25—0.26.50, fr. franc. 0.34.80—0.35.20, fr. szwajc. 1.72.50—1.73.00, funty 43.50—43.80, czerwieńce 13.50—14.00, leje 0.05.25—0.05.50, szylingi 125.50—126.00.

SREBRNO: Kor. austr. 0.52.00—0.52.50, 5 kor. austr. 2.75.00—2.80.00, floreny 1.38.00—1.40.00, ruble 2.20—2.30, kopiejki 1.12—1.15.

Kącik radjowy.

Wielki Tydzień w Radjo.

Lwów, 11. kwietnia.

Ostatnie dni Wielkiego Tygodnia obchodzi cały świat katolicki w skupieniu i powadze. Radjo, dostrajając się w swych audycjach do powagi tych dni daje radjosluchaczom swym specjalny program, w którym zwykły humor i przeróżne codzienne ciekawości zastąpiono słuchówkami i muzyką, do powagi tych dni całkowicie dostosowaną.

Radjowy program Wielkiego Tygodnia rozpocznie się w czwartek 17. bm.

DRZEWA OWOCOWE

Jablonie, Grusze, Śliwy, Brzoskwinie, Morele, Czerśnie, Wiśnie, Orzechy, następnie Róże pienne i krzaczące, pańce i do smażenia, Porzeczki, Maliny, Agresty, Winorośle, Krzewy ozdobne a więc: Bzy, Tuje, Świerki, Cydonja, Jałmna, Forsythia, Dostzia, Lomiera, Spiraea, Ligustrum, Crataegus, Grabina

OGRÓD Połonieckiego

WE LWOWIE, UL. PONIŃSKIEGO L. 21
Przystanek autobusu C i B

EKSPEDYCJA ROZPOCZĘŁA SIĘ JUŻ. Czem prędzej się kto zgłosi, tem pewniej otrzyma wszelkie zapotrzebowanie w komplecie. Nie zwlekać z zamówieniem

Wykonuje wszelkie roboty żelazne jak konstrukcyjne, specjalny dział wyrobu żaluzji sklepowych z blachy stalowej.

Lwów ul. Szpitalna 38. Telefon 57-10.

wynika z zestawienia mebli politurowanych z innymi przedmiotami wymiennym w punkcie f) powołanej taryfy.

Jednym z objawów, mogących służyć za dowód, że przemysł nasz rodzinny opiera się na coraz silniejszych podwalinach — jest rozwój znanej firmy urządzeń fabrycznych „Aereos” przy ul. Zygmuntowskiej 1. 9.

Firma ta zespala pracę teoretyczną z praktyczną w ten sposób, że zakładając nowe przedsiębiorstwo, lub przystępując do usprawnienia już istniejącego przedsiębiorstwa przemysłowego, stosuje zawsze najwyższe zdobycze teorii zastosowane zagranicą lub też w laboratoriach własnych. Firma zajmuje się wykonaniem i dostawą wszelkich robót w zakresie kotłarstwa wchodzących, jakoteż robót z konstrukcji żelaznych mostowych, kratowych itp.

Również dostarcza firma materiały do instalacji centralnych ogrzewań, a więc kotły wszelkich systemów, grzejniki wentylacje, izolacje, armatury, pompy, wszelkie sanitaria, maszyny pojeźdźcze lub w całym komplecie, oraz siły napędowe, turbiny wodne i parowe, silniki wszelkich typów, dalej urządzenia i usprawnia firma tartaki, młyny, cegielnie, za-

OBUWIE

męskie damskie i dziecięce najnowszych fasonów z pierwszorzędnego materiału oraz obuwie luksusowe i sportowe po cenach konkurencyjnych po eca nowo otw. magazyn

Karol Pstrucha
ul. Piłsudskiego 19

238.25, Londyn 43.28, N. Jork 8.88.8, Paryż 34.85, Praga 26.35, N. Jork telegr. 8.90.1, Szwajcarja 172.43, Wiedeń 125.38, Włochy 46.65, Wiedeń 212.90 Bank Handlowy Warsz. 117, Bank Polski 168, Siła, światło 102, Wysoka 139.50, Kolej. tel. dojazd. 17, Węgiel 54, Lilpop 26.50, Ostrowiec B 69, Starachowice 20.50, Habersbusch 109.

GIELDA WIEDEŃSKA.

Wiedeń, 10. kwietnia. (PAT). Amsterdam 286.62, Belgrad 12.53 3/8, Berlin 169.19, Bruksela 98.92, Budapszt 123.82, Bukareszt 4.21, Kopenhaga 189.75, Londyn 25.28, Warszawa 57.90, Budapeszt

Advertisement for Del-Ha shoes featuring a child and various shoe models with prices. Text: MARZENIEM KAŻDEGO DZIECKA. Models include 'Dzidzia', 'Bobus', 'Tusia', 'Mila', 'Zbysiu', and 'Tadzia'.

Do nabycia we wszystkich filiach i zastępstwach.

Inserujcie w GAZETIE PORANNEJ

90.20, Białogród 9.12.75, Ateny 6.70, Konstantynopol 2.45, Bukareszt 3.07, Helsingfors 13, Buenos Aires 205.

GIELDA LONDYŃSKA.

Londyn, 10. kwietnia. (PAT) N. Jork 486.43, Paryż 124.21, Berlin 20.37 i siedm ósmych, Montreal 486.50, Hiszpanja 38.86 Amsterdam 12.12, Bruksela 34.84 i trzy ósme, Włochy 92.79, Szwajcarja 25.09 i pół, Kopenhaga 18.16.50, Sztokholm 18.09.50, Oslo 18.16.75, Helsingfors 193.20 Praga 164.20, Budapeszt 27.86.50, Rumunja 818, Wiedeń 34.52, Warszawa 43.39.

GIELDA PARYSKA.

Paryż, 10. kwietnia. (PAT) Londyn 124.21.50, N. Jork 25.53.50, Bruksela 356.50, Hiszpanja 319.50, Włochy 133.85, Szwajcarja 493, Kopenhaga 689.75, Amsterdam 1025.75, Oslo 683.75, Sztokholm 686.50 Praga 75.70, Rumunja 15.20, Wiedeń 360, Berlin 609.50.

OBROTY

Lwów, 10. kwietnia. Tendencja zwykła. Srebro wyższe. DEWIZY: Dolary ameryk. 8.83.60—

W dniu tym o godz. 19.30 radjostacja lwowska transmitować będzie z Warszawy słuchowisko „Święty Boże” — Kasprowicz, oraz „Kazanie Skargi”. O g. 20.15 nadany zostanie koncert religijny z Filharmonii warszawskiej.

W Wielki Piątek program radjowy zostaje skrócony jedynie do audycji stałych, jak komunikaty i stałe odczyty. W dniu tym koncerty nie będą nadawane, natomiast o godz. 20 radjostacja lwowska transmitować będzie specjalną audycję religijną z Wilna.

Program na Wielką Sobotę zawierać będzie o godz. 12.10 koncert religijny z płyt gramofonowych, o godz. 18.00 transmisja rezurekcji i dzwonu Zygmunta z Krakowa.

PROGRAM AUDYCYJNYCH.

Piątek, 11. kwietnia 1930. LWÓW 11.58—12.05 Sygnał czasu i hejnał 12.05—13.10 Koncert płyt gramofonowych 17.30 Skrzynka pocztowa, omówi inż. Józef Miński 17.45 Transmisja koncertu popołudniowego z Warszawy, 18.45 Rozmaitości oraz koncert płyt gra-

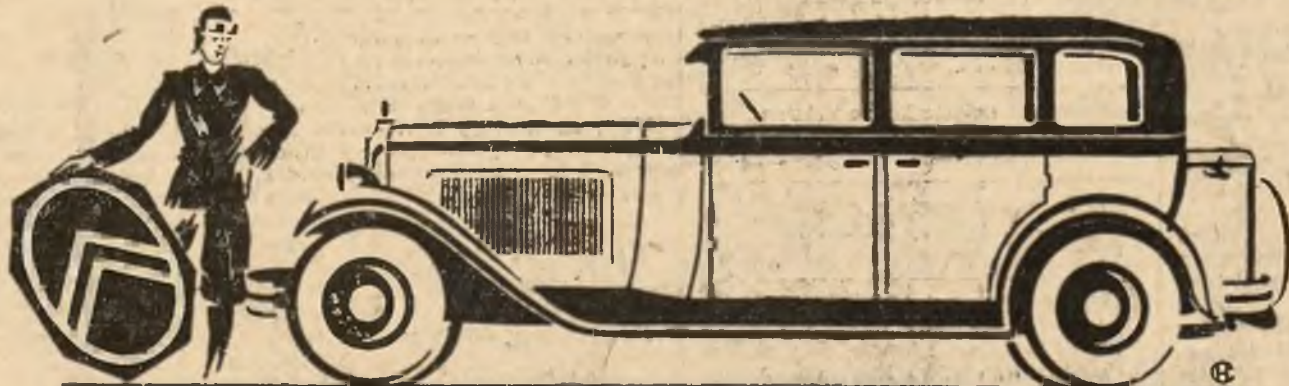
NISKIE CENY

C4

	Zł.
TORPEDO 6 osob.	11.900.-
SEDAN 6 osob.	14.250.-
LIMUZyna 6 osob.	15.500.-

C6

	Zł.
SEDAN 6 osob.	16.850.-
TORPEDO „LUXE” 7 osob.	17.750.-
LIMUZyna 7 osob. z przepz.	19.500.-

CITROËN

LE CZ ZA TE CENY

dostarczamy samochody kompletne wraz z wszelkimi przyborami, które spotyka się jedynie nasamochodach luksusowych. Kupując Citroëna wszelkie dodatkowe wydatki są zbyteczne. Wybierając Citroëna ma się pewność, że się

nabywa
**NAJWYŻSZA WARTOŚĆ
 ZA NAJNIŻSZĄ CENĘ**

Duży rozstaw osi i kół, niespotykany w samochodach zbliżonych w cenie. Dzięki jednolitej stalowej karoserji, środek ciężkości jest nisko położony. Servo-pneumatyczne hamulce na 4 koła (Westinghouse) i niezależny hamulec ręczny. Doskonałe reflektory o odródnym napięciu światła. Lampka „Stop”. Elektryczna wycieraczka szyby. Dwa sygnały elektryczne. Wskaźnik ilości benzyny. Zegar. Koła całkowicie do zdejmowania z siłnemi ogumieniem. Model C 6 F posiada ponadto kufer podróży z ukrytą skrzynką na narzędzia, zamykamy na klucz oraz zderzaki z przodu i z tyłu.

POLSKIE TOWARZYSTWO SAMOCHODÓW CITROËN W WARSZAWIE.

SKŁADY FABRYCZNE

Warszawa, Trębacka 11
 Poznań, Dąbrowskiego 7
 Kraków, Wiślna 12

Katowice, Piłsudskiego 10.
 Częstochowa, Kościuszki 13.
 Lwów, Pasaż Mikołajcha

Łublin, Kościuszki 2.
 Kutno, Najdłowa 127.
 Włocławek, Hotel Wiktoria.

Inowrocław, Rynek 15.
 Bydgoszcz, Gdańska 152.
 Łódź, Piotrkowska 175.

Białystok, Kazimierza Wielkiego 8.

Gdańsk, Vorstädtischer Graben 49.

Białystok, Hotel Ritz.